

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Adresa: str. Vasile Alecsandri, nr. 119, Chișinău, Republica Moldova, MD-2012
Telefon: +373 22 251-451, fax: +373 22 234-047
Website: www.cec.md, e-mail: info@cec.md

Nr. CEC-8/ 2183 din 09 iunie 2023

**Domnului Igor GROSU,
Președintele Parlamentului Republicii Moldova**

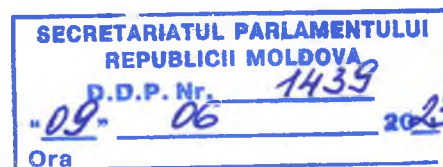
Prin prezenta, în vederea executării prevederilor art. 26 alin. (1) lit. j) din Codul electoral nr. 325/2022 și ale art. 30 alin. (4) din Legea nr.294/2007 privind partidele politice, prezentăm anexat Raportul pentru anul 2022 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1093 din 31 mai 2023.

Anexă: conform textului (92 file).

Cu respect,

**Președinta
Comisiei Electorale Centrale**

Angelica CARAMAN

COMISIA ELECTORALĂ CENTRALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Adresa: str. Vasile Alecsandri, nr. 119, Chișinău, Republica Moldova, MD-2012.
Telefon: +373 22 251-451, fax: +373 22 234-047.
Website: www.cec.md, e-mail: info@cec.md

HOTĂRÂRE

cu privire la aprobarea Raportului pentru anul 2022 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale

În temeiul art. 26 alin. (1) lit. j) din Codul electoral nr. 325/2022, Comisia Electorală Centrală hotărăște:

1. Se aprobă Raportul pentru anul 2022 privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, conform anexei.
2. Prezenta hotărâre se transmite Parlamentului Republicii Moldova.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării și se publică pe pagina web oficială a Comisiei Electorale Centrale.

**Președinta
Comisiei Electorale Centrale**

Angelica CARAMAN

Chișinău, 31 mai 2023
Nr. 1093

Comisia Electorală Centrală
CORESPUNDE
ORIGINALULUI

A. Berbuș Chirilă
09.06.2023

**Raport
pentru anul 2022
privind finanțarea partidelor
politice și a campaniilor
electorale**

Cuprins

GENERALITĂȚI	3
Capitolul 1. Finanțarea partidelor politice în anul 2022	5
1.1. Alocățiile de la bugetul de stat acordate partidelor politice pe parcursul anului 2022	5
1.2. Prezentarea, recepționarea, publicarea și verificarea rapoartelor pentru prima jumătate a anului 2022.....	29
1.3. Prezentarea, recepționarea, publicarea și verificarea rapoartelor totalizatoare pentru anul 2022.....	33
1.4. Informația privind procesul contravențional în legătură cu prezentarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru anul 2022	63
Capitolul 2. Finanțarea campaniilor electorale organizate pe parcursul anului 2022	65
2.1. Alegerile locale noi din 29 mai 2022..... Eroare! Marcaj în document nedefinit.	
2.2. Alegerile locale noi din 16 octombrie 2022.....	76
Capitolul 3. Activitatea Comisiei Electorale Centrale aferentă finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale	82
3.1. Instruirea trezorerilor	82
3.2. Dezvoltarea și perfecționarea subsistemului informatic „Control Financiar”	82
3.3. Asigurarea activității privind supravegherea și controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale	83
3.4. Dosare contravenționale examinate de către instanța de judecată în anul 2022	84
3.5. Interpelările instituțiilor de drept privind verificarea datelor despre donații, cotizații și alte surse de finanțare.....	89
Concluzii și considerații	90

Generalități

Potrivit art. 1 și 18 din Codul electoral nr.325/2022, Comisia Electorală Centrală (*în continuare* – Comisia) este un organ de stat independent, înființat pentru realizarea politicii electorale în scopul unei bune organizări și desfășurări a alegerilor, precum și pentru *supravegherea și controlul respectării prevederilor legale privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.*

Misiunea Comisiei este crearea condițiilor optime pentru exercitarea nestingherită de către cetățenii Republicii Moldova a dreptului constituțional de a alege și de a fi aleși în cadrul unor alegeri libere și corecte, *inclusiv prin asigurarea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.*

Articolul 26 alin. (1) din Codul electoral nr. 325/2022 stabilește următoarele atribuții ale Comisiei în domeniul supravegherii și controlului privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale:

a) elaborează și adoptă actele administrative necesare pentru aplicarea și respectarea legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale;

b) elaborează documente cu caracter de îndrumare (formulare, ghiduri, norme metodologice), în scopul asistenței activității financiare și al instruirii partidelor politice, concurenților electorali, participanților la referendum sau grupurilor de inițiativă în privința drepturilor, obligațiilor și responsabilităților acestora în procesul de administrare a finanțelor;

c) colectează și sistematizează rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice, rapoartele privind auditul partidelor politice, rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale prezentate de concurenții electorali sau participanții la referendum și rapoartele privind finanțarea grupurilor de inițiativă;

d) analizează și verifică informația din rapoartele prezentate în condițiile prezentului cod și ale Legii nr. 294/2007 privind partidele politice, adoptă hotărâri executorii privind rezultatele verificării;

e) asigură publicarea pe pagina sa web oficială a informațiilor și a rapoartelor prezentate în condițiile prezentului cod și ale Legii nr. 294/2007 privind partidele politice;

f) examinează sesizările și contestațiile privind încălcarea legislației cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă;

g) conlucrează, în vederea asigurării respectării legislației privind finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă, cu autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și cu alte instituții sau entități, indiferent de forma juridică de organizare;

h) cooperează și acordă asistență informațională la elaborarea unor studii independente de monitorizare a finanțării partidelor politice, a campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă;

i) studiază și monitorizează aplicarea legislației cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă, înaintează Parlamentului și Guvernului propuneri privind modificarea cadrului normativ în acest domeniu;

j) prezintă anual Parlamentului, până la data de 1 iunie, un raport privind finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și/sau a grupurilor de inițiativă;

k) exercită alte atribuții de supraveghere și control al respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă, în conformitate cu prevederile prezentului cod și ale Legii nr. 294/2007 privind partidele politice.

Astfel, prezentul raport este elaborat în temeiul art. 26 lit. j) din Codul electoral nr. 325/2022 și prezintă informații privind nivelul de realizare a activităților și atribuțiilor Comisiei în domeniul finanțării partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale pentru anul 2022.

În activitatea sa de supraveghere și control al respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, Comisia se ghidează, în special, de următoarele acte normative:

- a) Codul electoral nr. 325/2022 (în vigoare din 1 ianuarie 2023), pe parcursul anului 2022 fiind aplicabil Codul electoral nr. 1381/1997;
- b) Codul contravențional nr. 218/2008;
- c) Legea nr. 294/2007 privind partidele politice;
- d) Legea integrității nr. 82/2017;
- e) Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;
- f) Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 4401/2015, cu modificările ulterioare (*în continuare* – regulament);
- g) Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 2704/2019, cu modificările ulterioare;
- h) Regulamentul privind finanțarea grupurilor de inițiativă pentru colectarea semnăturilor în susținerea unui candidat la funcție electivă sau în vederea inițierii referendumului, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 4176/2020.

Activitatea de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice, a grupurilor de inițiativă și a campaniilor electorale se efectuează de Comisie cu respectarea principiilor prevăzute expres în art. 50 al noului Cod electoral nr. 325/2022, după cum urmează:

- a) principiul legalității, prin respectarea prevederilor Codului electoral și ale cadrului legal conex;
- b) principiul transparenței veniturilor și cheltuielilor, prin prezentarea și publicarea în mod corect și obiectiv de către concurenții electorali, grupurile de inițiativă, candidații independenți și participanții la referendum a rapoartelor privind finanțarea campaniilor electorale și a grupurilor de inițiativă;
- c) principiul independenței grupurilor de inițiativă, a candidaților independenți, a concurenților electorali și a participanților la referendum față de donatori;
- d) principiul integrității campaniei electorale;
- e) principiul proporționalității în realizarea procedurilor electorale, inclusiv în aplicarea sancțiunilor.

Prezentul raport este structurat în 3 capitole dedicate aspectelor ce vizează finanțarea partidelor politice, a campaniilor electorale în anul 2022 și activitatea Comisiei aferente finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale. Raportul se încheie cu un compartiment în care se prezintă concluziile vizând domeniul exercitat.

Capitolul 1. Finanțarea partidelor politice în anul 2022

1.1. Alocațiile de la bugetul de stat acordate partidelor politice pe parcursul anului 2022

În conformitate cu art. 27 alin. (1) și (3) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, partidele politice au dreptul să primească anual finanțare de la bugetul de stat prin intermediul Comisiei Electorale Centrale.

Potrivit Legii bugetului de stat pentru anul 2022 nr. 205/2021, au fost aprobate și distribuite în bugetul Comisiei alocații pentru finanțarea partidelor politice în sumă de 42 031 000,00 lei.

Prin hotărârea Comisiei nr. 264/2022 „Cu privire la stabilirea cuantumului lunar al subvențiilor de la bugetul de stat destinate partidelor politice pentru anul 2022”, au fost stabilite următoarele cantumuri ale alocațiilor, după cum urmează:

- cuantumul alocațiilor lunare pentru fiecare vot valabil exprimat, acordat partidelor politice și blocului electoral în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 în mărime de 0,7173985 lei;
- cuantumul alocațiilor lunare pentru fiecare vot valabil exprimat, acordat partidelor politice și blocurilor electorale în cadrul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 în mărime de 0,3622262 lei;
- cuantumul alocațiilor lunare pentru fiecare vot valabil exprimat la alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020, în mărime de 0,5780775 lei;
- cuantumul alocațiilor lunare pentru fiecare femeie aleasă efectiv în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în mărime de 6567,3437500 lei;
- cuantumul alocațiilor lunare pentru fiecare femeie aleasă efectiv în cadrul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019, în mărime de 63,7760986 lei;
- cuantumul alocațiilor lunare pentru fiecare tânăr ales efectiv în cadrul alegerilor parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în mărime de 10 945,5729167 lei și cuantumul alocațiilor lunare pentru fiecare tânăr ales efectiv în cadrul alegerilor locale generale din 20 octombrie 2019 în mărime de 103,6880797 lei.

Prin aceeași hotărâre, Comisia a dispus distribuirea alocațiilor de la bugetul de stat unui număr de 36 de partide politice, conform performanțelor obținute de acestea în alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020 și alegerile locale generale din 20 octombrie 2019.

În context, menționăm că Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR” s-a reorganizat prin fuziune (absorbție) cu Partidul Politic „UNIUNEA SALVAȚI BASARABIA”. Astfel, în temeiul art. 27 alin. (8) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, din data de 4 aprilie 2022 dreptul la finanțare de la bugetul de stat a fost transmis către Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”.

În consecință, prin hotărârea Comisiei nr. 505/2022 „Pentru modificarea unor anexe la hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 264 din 18 ianuarie 2022 „Cu privire la stabilirea cuantumului lunar al subvențiilor de la bugetul de stat destinate partidelor politice pentru anul 2022”, suma alocațiilor restante pentru luna aprilie 2022, în mărime de 13 481,24 lei, dar și pentru lunile ulterioare, destinate Partidului Politic „UNIUNEA SALVAȚI BASARABIA” au fost realocate Partidului Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”.

Alocațiile de la bugetul de stat se virează lunar de către Comisie într-un cont bancar deschis de către partidul politic exclusiv pentru finanțare publică. În acest sens, au deschis cont bancar destinat exclusiv alocațiilor de la bugetul de stat 30 de partide politice. Astfel:

- pentru performanțele obținute în alegerile locale generale din 20 octombrie 2019 au beneficiat de alocații de la bugetul de stat 22 partide politice;
- pentru performanțele obținute în alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 au beneficiat de alocații de la bugetul de stat și au informat Comisia despre deschiderea contului respectiv 16 partide politice;

- pentru performanțele obținute în alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020 au beneficiat de alocații de la bugetul de stat și au comunicat Comisiei despre deschiderea contului respectiv 9 partide politice.

Informația totalizatoare privind alocarea finanțelor de la bugetul de stat partidelor politice în anul 2022 este prezentată în tabelul ce urmează:

Informație totalizatoare privind finanțarea partidelor politice în anul 2022

(lei)

Nr. de ord.	Denumirea partidului politic	Alegerile parlamentare anticipate din 11.07.2021			Alegerile locale generale din 20.10.2019			Alegerile prezidențiale din 01.11.2020	Total finanțat în anul 2022
		proporțional:			proporțional:			proporțional:	
		cu performanțele obținute în alegerile parlamentare	cu numărul de femei alese	cu numărul de tineri aleși	cu performanțele obținute în alegerile locale generale	cu numărul de femei alese	cu numărul de tineri aleși	cu performanțele obținute în alegerile prezidențiale	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Partidul Politic Partidul Social Democrat European (anterior - Partidul Democrat din Moldova)	228520,11	0,00	0,00	2470281,02	863273,27	484015,96	0,00	4046090,36
2	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	1072533,16	315232,50	131346,88	393764,47	71174,13	27373,65	0,00	2011424,79
3	Mișcarea Profesiioniștilor „Speranța – Надежда”	22206,36	0,00	0,00	3048,10	0,00	0,00	0,00	25254,46
4	Partidul Liberal	0,00	0,00	0,00	133011,64	10331,76	7465,52	14010,00	164818,92
5	Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova” (anterior - Mișcarea social-politică „Forța Nouă)	0,00	0,00	0,00	66974,17	765,31	4977,03	0,00	72716,51
6	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	2359572,95	709273,13	131346,88	3634800,47	924498,32	632082,53	0,00	8391574,28
7	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	10347,76	0,00	0,00	31513,68	6122,51	3732,77	0,00	51716,72

8	Partidul politic „Partidul Nostru”	517387,79	0,00	0,00	586554,28	75766,01	72166,90	1581196,98	2833071,96
9	Partidul Național Liberal	0,00	0,00	0,00	28979,54	3061,25	1244,26	28020,00	61305,05
10	Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR (succesor al Partidului Politic „UNIUNEA SALVAȚI BASARABIA”)	0,00	0,00	0,00	103803,88	13775,64	16175,34	28020,00	161774,86
11	Partidul Liberal Democrat din Moldova	0,00	0,00	0,00	669372,22	163011,71	138112,52	128236,10	1098732,55
12	Partidul „Patrioții Moldovei”	7653,21	0,00	0,00	6102,79	2295,94	1244,26	0,00	17296,20
13	Partidul politic „Partidul Stînga Europeană”	0,00	0,00	0,00	4790,08	0,00	0,00	0,00	4790,08
14	Partidul politic Mișcarea Populară Antimafie	0,00	0,00	0,00	2651,50	0,00	0,00	0,00	2651,50
15	Partidul Politic „Democrația Acasă”	182979,66	0,00	0,00	32769,88	3061,25	2488,51	0,00	221299,30
16	Partidul Regiunilor din Moldova	9974,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9974,69
17	Partidul Acțiunea Democratică	0,00	0,00	0,00	12066,48	765,31	2488,51	0,00	15320,30
18	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	294282,60	0,00	0,00	1527728,70	379978,00	253828,42	304697,73	2760515,45
19	Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR (anterior - Partidul Politic „Partidul Popular Românesc”)	62120,97	0,00	0,00	55125,03	3826,57	3732,77	28020,00	152825,34
20	Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”	0,00	0,00	0,00	76093,57	10714,38	2488,51	0,00	89296,46
21	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	57213,96	0,00	0,00	211767,56	13775,64	26129,40	188476,40	497362,96

22	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	6669679,57	1970203,13	1576162,5	1527728,70	379978,00	253828,42	3382690,05	15760270,37
23	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	0,00	0,00	0,00	53351,57	3061,25	9954,06	0,00	66366,88
24	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	97012,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	97012,36
25	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	13885,97	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	13885,97
26	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	54364,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	54364,46
Total finanțat în anul 2022									38681712,78

Cuantumul alocațiilor de la bugetul de stat nerepartizate partidelor politice în anul 2022 din cauza neprezentării datelor conturilor bancare constituie 58913,54 lei sau 0,14% din suma totală a alocațiilor. Datele sunt prezentate în tabelul nr.2.

Tabelul nr. 2
(lei)

Nr. de ord.	Denumirea partidului politic	Alegerile parlamentare anticipate din 11.07.2021			Alegerile locale generale din 20.10.2019			Total
		proporțional:			proporțional:			
		cu performanțele obținute în alegerile parlamentare anticipate	cu numărul de femei alese	cu numărul de tineri aleși	cu performanțele obținute în alegerile locale generale	cu numărul de femei alese	cu numărul de tineri aleși	
1	Partidul Socialist din Moldova	0,00	0,00	0,00	2173,36	0,00	0,00	2173,36
2	Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”	12431,08	0,00	0,00	2490,67	0,00	0,00	14921,75
3	Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	1695,93	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1695,93

4	Partidul Politic „PARTIDUL RUSO-SLAVEAN DIN MOLDOVA”	0,00	0,00	0,00	4368,45	765,31	0,00	5133,76
5	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	21134,56	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21134,56
6	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii *	6314,54	0,00	0,00	1380,08	0,00	0,00	7694,62
7	Partidul Politic „NOI” *	6159,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6159,58
Total								58913,54

În cazul a 6 partide politice transferul alocațiilor de la bugetul de stat, în sumă totală de 3145542,22 lei (7% din suma totală a alocațiilor), a fost suspendat ca urmare a sancțiunilor aplicate de către Comisie acestora conform legii. Informația privind aceste 6 partide este prezentată în tabelul nr. 3.

Tabelul nr. 3
(lei)

Nr. de ord.	Denumirea partidului politic	Alegerile parlamentare anticipate din 11.07.2021			Alegerile locale generale din 20.10.2019			Alegerile prezidențiale din 01.11.2020	Suma totală a alocațiilor suspendată / reținută (lei)	Temeiul lipsirii de alocații	Perioada lipsirii de alocații
		proporțional:			proporțional:			proporțional:			
		cu performanțele obținute în alegerile parlamentare anticipate	cu numărul de femei alese	cu numărul de tineri aleși	cu performanțele obținute în alegerile locale generale	cu numărul de femei alese	cu numărul de tineri aleși	cu performanțele obținute în alegerile prezidențiale			

1	Partidul Liberal	0,00	0,00	0,00	133011,60	10331,70	7465,56	14010,00	164818,89	Hotărârea CEC nr.168/2021	ianuarie- iunie 2022
3	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	6314,54	0,00	0,00	1380,08	0,00	0,00	0,00	7694,62	Hotărârea CEC nr.141/2021	ianuarie- iunie 2022
4	Partidul Politic „NOI”	6159,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6159,58	Hotărârea CEC nr.141/2021	ianuarie- iunie 2022
2	Partidul Politic „Șor”	724747,52	157616,25	262693,75	827953,39	211226,44	150555,09	607272,76	2942065,19	Hotărârea CEC nr.205/2021	ianuarie- decembrie 2022
5	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova *	0,00	0,00	0,00	3985,92	765,36	0,00	0,00	4751,25	Hotărârea CEC nr.140/2021	până la atingerea sumei de 4751,25 lei în anul 2022
6	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE” **	19052,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19052,71	Hotărârea CEC nr.140/2021 și nr.254/2021	până la atingerea sumei de 19052,71 lei în anul 2022
Total alocații suspendate									3144542,25		

* Suma totală pentru suspendare este de 12000,00 lei. În decembrie 2021 a fost reținută suma de 321,70 lei, pentru anul 2022 au fost calculate alocații în mărime de 4751,25 lei suspendate pentru întregul an, iar suma rămasă de 6927,05 lei va fi suspendată în următorii ani.

** Suma totală pentru suspendare este de 30000,0 lei. În decembrie 2021 a fost reținută suma de 10947,29 lei, pentru anul 2022 suma rămasă de reținut a fost de 19052,71 lei.

Pentru 3 partide politice beneficiare de alocații de la bugetul de stat, dar care nu au actualizat informația privind contul bancar special sau codul IBAN, Comisia lunar a întocmit și prezentat ordinele de plată în scopul efectuării transferurilor alocațiilor de la bugetul de stat. Deoarece informațiile nu erau actualizate, Trezoreria de Stat a respins ordinele de plată înaintate, aplicând mențiunea „Nu a fost identificat în registru codul fiscal al beneficiarului și codul IBAN”, iar în consecință sumele respective au rămas în bugetul de stat.

În tabelul nr.4 sunt prezentate datele cu privire la partidele politice care nu au beneficiat de alocații de la bugetul de stat pentru anul 2022 din motivul închiderii codurilor bancare sau a codurilor fiscale.

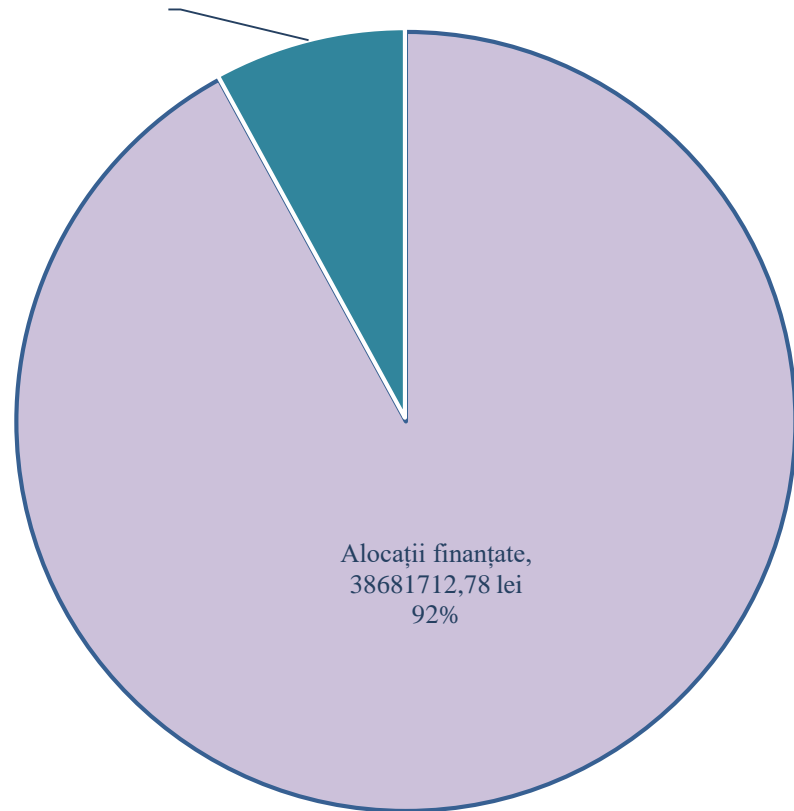
Tabelul nr. 4
(lei)

Nr. de ord.	Denumirea partidului politic	Alegerile parlamentare anticipate din 11.07.2021			Alegerile locale generale din 20.10.2019			Alegerile prezidențiale din 01.11.2020	Total
		proporțional:			proporțional:			proporțional:	
		cu performanțele obținute în alegerile parlamentare anticipate	cu numărul de femei alese	cu numărul de tineri aleși	cu performanțele obținute în alegerile locale generale	cu femeile alese efectiv	cu tineri aleși efectiv	cu performanțele obținute în alegerile prezidențiale	
1	Mișcarea Profesiștilor „Speranța – Надежда”	2018,75	0,00	0,00	277,10	0,00	0,00	0,00	2295,85
2	Partidul Regiunilor din Moldova	906,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	906,79
3	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	142628,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	142628,82
Total									145831,46

Astfel, din 42 031 000,00 lei destinați finanțării partidelor politice în anul 2022 nu a fost distribuită suma de 3 349 287,22 lei. Suma respectivă se compune din: suma de 58 913,54 lei neredistribuită partidelor politice care nu au prezentat datele conturilor bancare destinate în exclusivitate alocațiilor de la bugetul de stat, suma de 3 144 542,22 lei nedistribuită partidelor politice cărora le-a fost aplicată sancțiunea de suspendare a alocațiilor și suma de 145 831,46 lei care a fost respinsă de către Trezoreria de Stat din motiv că nu a fost identificat codul fiscal sau codul IBAN al partidului politic. Datele statistice în acest sens sunt prezentate mai jos:

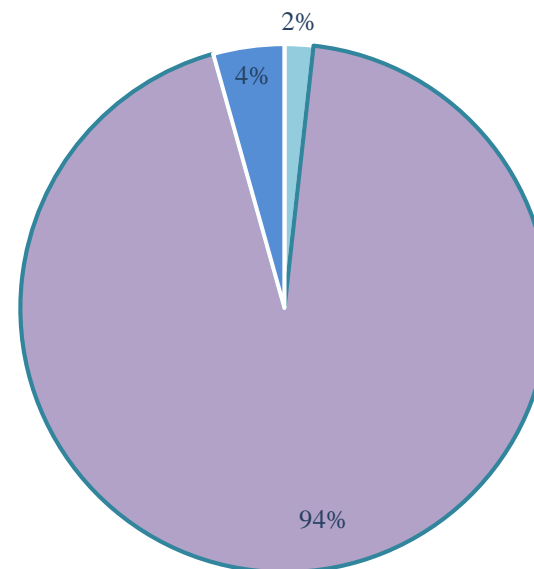
Sumele destinate finanțării partidelor politice

Alocații nedistribuite,
3349287,22 lei
8%

Alocații finanțate,
38681712,78 lei
92%

Alocații nedistribuite

- Sumă nedistribuită partidelor politice care nu au prezentat datele conturilor bancare destinate în exclusivitate alocațiilor de la bugetul de stat, 58913,54 lei
- Sumă nedistribuită partidelor politice cărora le-a fost aplicată sancțiunea de suspendare a alocațiilor, 3144542,22 lei
- Sumă respinsă de către Trezoreria de stat din motiv că nu a fost identificat codul fiscal sau codul IBAN al partidului politic, 145831,46 lei

Potrivit art. 27 alin. (5) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, mijloacele financiare în sumă de 3 349 287,22 lei alocate din bugetul de stat, dar nerepartizate partidelor politice în anul pentru care au fost prevăzute nu vor fi disponibile pentru a fi utilizate în anii următori și rămân venit la bugetul de stat.

Utilizarea alocațiilor de la bugetul de stat

Partidele politice utilizează alocațiile de la bugetul de stat conform destinațiilor expres prevăzute în art. 28 din Legea nr.294/2007 privind partidele politice în coroborare cu pct.61 din regulament, după cum urmează:

- a) cheltuieli pentru întreținerea și/sau locațiunea sediilor;
- b) cheltuieli de personal;
- c) cheltuieli pentru presă și materialul promoțional;
- d) cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate;
- e) cheltuieli pentru telecomunicații;
- f) cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate;
- g) plata cotizațiilor de membru al organizațiilor internaționale din care partidul respectiv face parte;
- h) investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului respectiv;
- i) cheltuieli de birotică;
- j) cheltuieli de audit (extern/obligatoriu);
- k) cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate pe teritoriul țării.
- l) cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei.

Verificând corectitudinea și plenitudinea informațiilor privind cheltuielile din alocații, prin hotărârea nr.1092 din 31 mai 2023, Comisia a constatat în cazul a 6 partide politice anumite deficiențe (ex.: unele cheltuieli din anexa nr. 8, inclusiv cheltuieli pentru programele privind implicarea femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral, nu corespund cu sumele indicate în informațiile lunare prezentate conform anexei nr.7), după cum urmează:

- 1) Partidul Liberal
- 2) Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană
- 3) Partidul Politic „Democrația Acasă”
- 4) Partidul Regiunilor din Moldova
- 5) Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”
- 6) Partidul Politic Puterea Oamenilor

Tabelele de mai jos conțin date generalizatoare privind cheltuielile alocațiilor din bugetul de stat:

Cheltuielile partidelor din alocații de la bugetul de stat pentru anul 2022

(lei)

Indicatori	Partidul Social Democrat European	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	Partidul Popular Creștin Democrat	Mișcarea Profesionistilor „Speranța - Надежда”	Partidul Liberal*	Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”
	1	2	3	4	5	6	7
Sold la începutul perioadei de raportare	264 574,59	3 688 458,29	63,11	2 319,37	54 154,74	9 734,45	301 896,80
Alocații de la bugetul de stat pentru anul 2022	4 046 090,36	2 011 424,79	0,00	25 254,46	164 818,92	72 716,51	8 391 574,28
Plăți pentru următoarele destinații, total:	3 353 184,64	2 328 440,67	63,11	19 348,05	211 352,07	81 943,34	6 283 309,51
Cheltuieli pentru întreținerea sediilor	556 172,87	201 873,31	0 00	0,00	90 001,20	29 400,00	2 249 298,76
Cheltuieli de personal	584 150,94	1 052 575,78	0,00	3 489,30	8 584,90	0,00	891 087,52
Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale	203 827,20	541 741,10	0,00	0,00	3 283,83	0,00	797 367,70
Cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate	102 155,35	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15 400,00
Cheltuieli pentru telecomunicații	47 301,51	13 232,31	0,00	0,00	2 114,52	0,00	192 767,81
Cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate	11 940,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plata cotizațiilor de membru în organizațiile internaționale din care partidul face parte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului	5 280,00	309 731,40	0,00	0,00	0,00	0,00	125 936,30
Cheltuieli de birotică, comision bancar	16 402,77	7 748,77	63,11	1 320,00	117,60	13 920,77	28 746,01
Cheltuieli de audit (extern/obligatoriu)	100 000,00	24 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	55 928,60
Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid desfășurate pe teritoriul țării	270 978,34	20 826,00	0,00	0,00	0,00	0,00	55 837,34

Cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei, total:	1 449 668,66	156 712,00	0,00	14 538,75	107 250,02	38 622,57	1 854 726,47
- a pentru tineret	434 089,39	39 094,00	0,00	0,00	21 129,70	17 523,47	618 242,19
- b pentru femei	1 015 579,27	117 618,00	0,00	14 538,75	86 120,32	21 099,10	1 236 484,28
Cheltuieli în campania electorală	5 307,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	16 213,00
Sold la data de 31.12.2022	957 480,31	3 371 442,41	0,00	8 225,78	7 621,59	507,62	2 410 161,57

* Partidul Liberal – unele cheltuieli de la bugetul de stat din raportul privind gestiunea financiară diferă de cheltuielile înregistrate în „Informația lunară privind cheltuielile partidului din alocații de la bugetul de stat”, anexa nr.7.

Cheltuielile partidelor din alocații de la bugetul de stat pentru anul 2022

(lei)

Indicatori	Partidul Politic Verde Ecologist	Partidul politic „Partidul Nostru”	Partidul Național Liberal	Partidul Liberal Democrat din Moldova	Partidul „Patrioții Moldovei”	Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”*	Partidul politic Mișcarea Populară Antimafie	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova
	8	9	10	11	12	13	14	15
Sold la începutul perioadei de raportare	9,322,08	567 640,40	18 676,09	150 916,16	0,00	676,66	857,67	1012,02
Alocații de la bugetul de stat pentru anul 2022	51 716,72	2 833 071,96	61 305,05	1 098 732,55	17 296,20	4 790,28	2 651,50	0,00
Plăți pentru următoarele destinații, total:	37 493,95	1 138 197,67	34 411,44	1 108 947,79	11 378,74	2 712,00	3 087,76	1012,02
Cheltuieli pentru întreținerea sediilor	29 411,16	233 503,79	0,00	307 235,75	10 400,00	0,00	705,79	0,00
Cheltuieli de personal	0,00	102 068,94	33 209,68	407 340,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate	0,00	0,00	0,00	86 500,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru telecomunicații	2 763,00	224 463,90	0,00	21 103,31	0,00	600,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plata cotizațiilor de membru în organizațiile internaționale din care partidul face parte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului	0,00	187 166,35	0,00	15 084,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de birotică, comision bancar	1 906,50	10 082,34	1 201,76	3 735,56	978,74	1 112,00	2 190,34	1012,02
Cheltuieli de audit (extern/obligatoriu)	0,00	37 800,00	0,00	60 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid desfășurate pe teritoriul țării	0,00	0,00	0,00	5 862,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei, total:	3 413,29	340 750,85	0,00	182 757,13	0,00	1 000,00	191,63	0,00
- a. pentru tineret	1 098,94	113 583,62	0,00	29 592,91	0,00	500,00	0,00	0,00
- b. pentru femei	2 314,35	227 167,23	0,00	153 164,22	0,00	500,00	191,63	0,00
Cheltuieli în campania electorală	0,00	2 361,50	0,00	19 330,04	0,00	0,00	0,00	0,00
Sold la data de 31.12.2022	23 544,85	2 262 514,69	45 569,70	140 700,92	5 917,46	2 754,94	421,41	0,00

*Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană” – unele cheltuieli de la bugetul de stat din raportul privind gestiunea financiară diferă de cheltuielile înregistrate în „Informația lunară privind cheltuielile partidului din alocații de la bugetul de stat”, anexa nr.7.

Continuare

Cheltuielile partidelor din alocații de la bugetul de stat pentru anul 2022

(lei)

Indicatori	Partidul Politic „Democrația Acasă”*	Partidul Regiunilor din Moldova**	Partidul Acțiunea Democratică	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	Partidul Politic „UNIUNEA SALVAȚI BASARABIA”	Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”	Partidul Politic „PATRIA”***	Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”
	16	17	18	19	20	21	22	23
Sold la începutul perioadei de raportare	9 725,25	4 959,26	531,58	175 085,93	38,25	4188,05	8 760,81	124 302,67
Alocații de la bugetul de stat pentru anul 2022	221 299,30	9974,69	15 320,30	2 760 515,45	40 443,72	314600,20	0,00	89 296,46
Plăți pentru următoarele destinații, total:	212 539,44	223,00	13 754,04	2 164 062,95	36 644,90	259813,87	660,00	97 132,15
Cheltuieli pentru întreținerea sediilor	56 541,91	0,00	0,00	308 369,18	24 414,52	39728,82	0,00	0,00
Cheltuieli de personal	10 000,00	0,00	9 072,64	429 614,30	8 660,39	21060,39	0,00	58 584,26
Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale	1 300,00	0,00	0,00	118 328,72	0,00	13073,83	0,00	0,00
Cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate	12 128,41	0,00	0,00	145 820,43	0,00	31200,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru telecomunicații	7 937,09	0,00	0,00	18 060,71	400,00	4906,10	0,00	7 903,25
Cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plata cotizațiilor de membru în organizațiile internaționale din care partidul face parte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului	3 689,83	0,00	0,00	0,00	0,00	33410,52	0,00	0,00
Cheltuieli de birotică, comision bancar	3 662,20	223,00	1 507,00	22 686,14	1 869,55	5903,04	462,00	1 505,00
Cheltuieli de audit (extern/obligatoriu)	0,00	0,00	0,00	29 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid desfășurate pe teritoriul țării	52 900,00	0,00	0,00	198 519,73	0,00	8859,08	0,00	0,00
Cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei, total:	54 880,00	0,00	3 174,40	893 263,74	1 300,44	101672,09	198,00	29 139,64
- a. pentru tineret	26 400,00	0,00	0,00	331 210,36	650,22	38364,44	66,00	9 713,21
- b. pentru femei	37 980,00	0,00	3 174,40	562 053,38	650,22	63307,65	132,00	19 426,43
Cheltuieli în campania electorală	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sold la data de 31.12.2022	18 485,11	14710,95	2 097,84	771 538,43	3 837,07	58974,38	8 100,81	116 466,98

*Partidul Politic „Democrația Acasă” – valorile înregistrate în „Informația lunară privind cheltuielile partidului politic din alocații de la bugetul de stat” diferă de cele prezentate în raportul financiar anual pentru fiecare categorie de cheltuieli. Datele prezentate în tabel sunt extrase din anexa nr.7;

**Partidul Regiunilor din Moldova – ca urmare a neprezentării anexei nr. 7 pentru perioada noiembrie-decembrie 2022, valorile înregistrate la indicatorul „Alocații de la bugetul de stat, intrate în perioada de raportare” diferă de cele prezentate în raportul financiar anual;

*** Partidul Politic „PATRIA” – nu a beneficiat de alocații de la bugetul de stat în anul 2022, însă din soldul disponibil la începutul anului 2022 a efectuat și raportat plăți pentru implicarea femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral.

Cheltuielile partidelor din alocații de la bugetul de stat pentru anul 2022

(lei)

Indicatori	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”**	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	Partidul Politic ”Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”***	Partidul Politic Puterea Oamenilor***	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”
	24	25	26	27	28	29	30
Sold la începutul perioadei de raportare	28.578,93	201 088,99	40 196,34	10 245,25	15 165,65	4 701,02	6 416,09
Alocații de la bugetul de stat pentru 2022	497.362,96	15 760 270,37	66 366,88	97 012,36	0,00	13 885,97	54 364,46
Plăți pentru următoarele destinații, total:	398.020,40	14 901 060,04	61 889,93	103 936,41	155,00	17 321,07	60 715,14
Cheltuieli pentru întreținerea sediilor	224.855,00	1 259 422,79	15 000,00	43 114,21	0,00	0,00	23 374,64
Cheltuieli de personal	35.000,00	4 129 085,06	0,00	7 720,02	0,00	0,00	12 918,00
Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale	0,00	1 779 119,89	0,00	0,00	0,00	3 206,10	0,00
Cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate	0,00	982 865,00	20 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru telecomunicații	17.245,00	446 885,88	0,00	1 855,00	0,00	0,00	1 800,00
Cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plata cotizațiilor de membru în organizațiile internaționale din care partidul face parte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului	0,00	224 066,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de birotică, comision bancar	1.524,00	173 546,05	3 551,93	252,05	155,00	0,00	791,50
Cheltuieli de audit (extern/obligatoriu)	0,00	192 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid desfășurate pe teritoriul țării	0,00	874 507,80	4 000,00	0,00	0,00	1 622,10	0,00

Cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei, total:	119.396,40	4 815 285,54	19 338,00	50 995,13	0,00	12 492,87	21 831,00
- a. pentru tineret	0,00	1 649 675,20	6 446,00	26 881,63	0,00	4 828,20	7 277,00
- b. pentru femei	0,00	3 165 610,34	12 892,00	24 113,50	0,00	7 664,67	14 554,00
Cheltuieli în campania electorală	0,00	24 275,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sold la data de 31.12.2022	127.921,49	1 060 299,32	44 673,29	3 321,20	15 010,65	1 265,92	65,41

*Partidul Politic „Partidul Unității Naționale” – cheltuielile de la bugetul de stat prezentate în raportul privind gestiunea financiară diferă de cheltuielile raportate în „Informația lunară privind cheltuielile partidului politic de la bugetul de stat”, anexa nr. 7;

**Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE” – nu a beneficiat de alocații de la bugetul de stat pe parcursul primelor două luni ale anului 2022, deoarece are de restituit suma totală de 19 052,71, ca urmare a sancțiunilor aplicate de Comisie prin hotărârile nr.140/2021 și nr. 254/2021. Ulterior nu a beneficiat de alocații pe motiv că Trezoreria de Stat a respins ordinele de plată înaintate, cu mențiunea „*Nu a fost identificat în registru codul fiscal beneficiar și codul IBAN*”;

***Partidul Politic Puterea Oamenilor – suma totală a cheltuielilor din alocații de la bugetul de stat prezentată în raportul financiar anual diferă de suma totală a cheltuielilor din „Informațiile lunare privind cheltuielile partidului politic din alocații de la bugetul de stat”.

Conform art.28 alin. (2¹) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, acele partide politice care beneficiază de finanțare de la bugetul de stat sunt obligate să utilizeze 20% din valoarea alocațiilor anuale de la bugetul de stat în scopul promovării și încurajării participării femeilor în procesele politic și electoral, iar 10% pentru promovarea și încurajarea tinerilor în procesele politic și electoral.

În baza deciziilor agenților constatatori luate în urma examinării cauzelor contravenționale inițiate în privința a 10 partide politice care au declarat utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat prevăzute pentru promovarea și încurajarea participării femeilor și a tinerilor în procesele politic și electoral în anul 2021, acestea trebuie să utilizeze mijloacele financiare restante în următoarele perioade de gestiune financiară, în anii 2022 și 2023.

Tabelul de mai jos conține date generalizatoare privind alocațiile de la bugetul de stat primite de partidele politice în anul 2022, utilizarea acestora în scopul promovării și încurajării participării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral și sumele constatate neutilizate în anul 2021.

Date generalizatoare privind alocațiile de la bugetul de stat primite de partidele politice în anul 2022 pentru a fi utilizate în scopul promovării și încurajării participării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral și sumele constatate neutilizate în anul 2021

Nr. de ord.	Partidele politice care au beneficiat de alocații de la bugetul de stat în anul 2022	Valoarea totală a alocațiilor de la bugetul de stat în anul 2022 (lei)	Suma neutilizată pentru anul 2021 constatată prin decizie a agentului constator (lei)	20% din suma alocațiilor de la bugetul de stat reflectate în rapoartele financiare (lei)	Executarea cheltuielilor raportate față de valoarea alocațiilor %	10% din suma alocațiilor de la bugetul de stat reflectate în rapoartele financiare (lei)	Executarea cheltuielilor raportate față de valoarea alocațiilor %
1	Partidul Social Democrat European (Partidul Democrat din Moldova)	4 046 090,36	0,00	1 015 579,27	25,10%	434 089,39	10,73%
2	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2 011 424,79	0,00	117 618,00	5,85%	39 094,00	1,94%
3	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța – Надежда”	25 254,46	1 709,80	14 538,75	57,57%	0,00	0,00%
4	Partidul Liberal	164 818,92	48 640,07	86 120,32	52,25%	21 129, 70	12,82%
5	Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”	72 716,51	9 734,45	21 099,10	29,02%	17 523,47	24,10%
6	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	8 391 574,28	0,00	1 236 484,28	14,73%	618 242,19	7,37%
7	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	51 716,72	0,00	2 314,35	4,48%	1 098,94	2,12%
8	Partidul politic „Partidul Nostru”	2 833 071,96	0,00	227 167,23	8,02%	113 583,62	4,01%
9	Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR (succesor Partidul Politic „UNIUNEA SALVAȚI BASARABIA”)	161 774,86	0,00	650,22	0,40%	650,22	0,40%
10	Partidul Liberal Democrat din Moldova	1 098 732,55	0,00	153 164,22	13,94%	29 592,91	2,69%
11	Partidul politic „Partidul Stînga Europeană”	4 790,28	1 167,59	500,00	10,06%	500,00	10,06%
12	Partidul politic Mișcarea Populară Antimafie	2 651,50		191,63	7,23%	0,00	0,00%

13	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	0,00	1 012,02	0,00	0,00%	0,00	0,00%
14	Partidul Politic „Democrația Acasă”	221 299,30	14 454,57	63 960,00	28,90%	47 800,00	21,60%
15	Partidul Acțiunea Democratică	15 320,30	1 244,79	3 174,40	20,72%	0,00	0,00%
16	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	2.760.515,45	0,00	562.053,38	20,36%	331.210,36	12,00%
17	Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR	152.825,34	0,00	63.307,65	41,42%	38.364,44	25,10%
18	Partidul Politic „PATRIA”*	0,00	0,00	132,00	1,51%	66,00	0,75%
19	Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”	89.296,46	0,00	19 426,43	21,75%	9 713,21	10,88%
20	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	497 362,96	28 578,93	71 037,40	14,28%	48 359,00	9,72%
21	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	15 760 270,37	0,00	3 165 610,34	20,09%	1 649 675,20	10,47%
22	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	66 366,88	0,00	12 892,00	19,43%	6 446,00	9,71%
23	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	97 012,36	0,00	24 113,50	24,86%	26 881,63	27,71%
24	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	13 885,97	0,00	7 664,67	55,20%	4 828,20	34,77%
25	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	54 364,46	0,00	14 554,00	26,77%	7 277,00	13,39%
Total		38 593 316,84		6 883 353,14		3 446 125,48	

* Partidul Politic „PATRIA” – nu a beneficiat de alocații de la bugetul de stat în anul 2022, însă având sold disponibil la începutul perioadei de gestiune a efectuat și raportat plăți pentru implicarea femeilor și tinerilor în procesele politice și electorale.

Prin hotărârea Comisiei nr. 1092/2023 „Cu privire la exercitarea atribuției de supraveghere a rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru anul 2022” (https://a.cec.md/ro/cu-privire-la-exercitarea-atributiei-de-supraveghere-a-rapoartelor-privind-2751_106537.html), partidelor politice le-a fost atrasă atenția asupra necesității de a respecta prevederile art. 28 alin. (1) lit. 1) și alin. (2¹) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

De notat că din cele 26 de partide politice beneficiare de alocații de la bugetul de stat în anul 2022 care au fost obligate să utilizeze alocațiile în scopul promovării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral:

a) 3 partide politice nu au declarat nicio cheltuială în acest sens;

b) 11 partide politice au declarat că au cheltuit mai mult de 20% și, respectiv, mai mult de 10% decât potrivit legii;

c) 12 partide politice au declarat cheltuieli mai puține decât cuantumul prevăzut de lege.

De asemenea, 2 partide politice (indicate cu valoare negativă în tabelele de mai jos) au declarat că mijloacele financiare din alocațiile din bugetul de stat în sumă totală de 6 344,13 lei destinate promovării și încurajării participării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral le-au cheltuit pentru alte tipuri de cheltuieli, adică contrar destinației stabilite de lege.

Tabelele de mai jos conțin informația privind sumele planificate, sumele declarate, diferența dintre sumele planificate și cele raportate, soldul din alocații la sfârșitul anului 2022 și diferența față de suma neutilizată și/sau utilizată contrar prevederilor legale.

Lista partidelor politice care au depășit cota procentuală stabilită de art. 28 alin. (2¹) din Legea nr.294/2007 privind partidele politice

Nr. de ord.	Partidele politice care au beneficiat de alocații de la bugetul de stat în anul 2022	Valoarea totală a alocațiilor de la bugetul de stat în anul 2022 (lei)	Sumele calculate/deduse pentru promovarea și încurajarea participării femeilor (20%) și tinerilor (10%) în procesele politic și electoral	Sumele declarate pentru promovarea și încurajarea participării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral	Soldul alocațiilor la sfârșitul anului 2022
1	Partidul Social Democrat European (Partidul Democrat din Moldova)	4046090,36	1213827,11	1449668,66	957480,31
2	Partidul Liberal	164818,92	49445,68	107250,02	7621,59
3	Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”	72716,51	21814,95	38622,57	507,62
4	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	2760515,45	828154,64	893263,74	771538,43
5	Partidul Politic ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR + Partidul Politic „UNIUNEA SALVAȚI BASARABIA”	314600,20	94380,06	101672,09	58974,38
6	Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”	89296,46	26788,94	29139,64	116466,98
7	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	15760270,37	4728081,11	4815285,54	1060299,32
8	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”	97012,36	29103,71	50995,13	3321,20
9	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	13885,97	4165,79	12492,87	1265,92

10	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	54364,46	16309,34	21831,00	65,41
11	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда” *	25254,46	7576,34	14538,75	8225,78
Total:		23398825,52	7019647,66	7534760,01	2985766,94

Mișcarea Profesioniștilor „Speranța – Надежда” – din suma alocațiilor de la bugetul de stat calculate partidului politic pentru anul 2022, în mărime de 27 550,35 lei, acesta nu a recepționat alocații în mărime de 2 295,89 lei, deoarece Trezoreria de Stat a respins ordinele de plată înaintate, aplicând mențiunea „*Nu a fost identificat în registru codul fiscal al beneficiarului și codul IBAN*”, drept rezultat sumele respective au rămas în bugetul de stat.

Lista partidelor politice care au declarat cheltuieli mai puține decât cota procentuală stabilită de art. 28 alin. (2¹) din Legea nr.294/2007 privind partidele politice

Nr. de ord.	Partidele politice care au beneficiat de alocații de la bugetul de stat în anul 2022	Valoarea totală a alocațiilor de la bugetul de stat în anul 2022 (lei)	Sumele planificate/calulate pentru promovarea și încurajarea participării femeilor (20%) și tinerilor (10%) în procesele politic și electoral	Sumele declarate pentru promovarea și încurajarea participării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral	Diferența dintre sumele planificate și cele raportate	Soldul alocațiilor la sfârșitul anului 2022	Diferența dintre suma neutilizată și soldul alocațiilor la sfârșitul anului 2022
1	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2011424,79	603427,44	156712,00	446715,44	3371442,41	2924726,97
2	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	8391574,28	2517472,28	1854726,47	662745,81	2410161,57	1747415,76
3	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	51716,72	15515,02	3413,29	12101,73	23544,85	11443,12
4	Partidul Politic „Partidul Nostru”	2833071,96	849921,59	340750,85	509170,74	2262514,69	1753343,95
5	Partidul Liberal Democrat din Moldova	1098732,55	329619,77	182757,13	146862,64	140700,92	-6161,72
6	Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”	4790,08	1437,02	1000,00	437,02	2754,94	2317,92
7	Partidul politic Mișcarea Populară Antimafie	2651,50	795,45	191,63	603,82	421,41	-182,41
8	Partidul Acțiunea Democratică	15320,30	4596,09	3174,40	1421,69	2097,84	676,15
9	Partidul Politic „PATRIA”*	0,00	0,00	198,00	-198,00	8100,81	8298,81

10	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	497362,96	149208,89	119396,40	29812,49	127921,49	98109,00
11	Partidul Politic „Democrația Acasă”	221299,30	66389,79	54.880,00	11509,79	18485,11	6975,32
12	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	66366,88	19910,06	19338,00	572,06	44673,29	44101,23
Total:		15194311,32	4558293,40	2736538,17	1821755,23	8412819,33	6591064,10

Partidul Politic „PATRIA” – nu a beneficiat de alocații de la bugetul de stat în anul 2022, însă având sold disponibil la începutul perioadei de gestiune a efectuat și raportat plăți pentru implicarea femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral;

Tabelul nr. 9

Lista partidelor politice care nu au declarat cheltuieli conform art.28 alin. (2¹) din Legea nr.294/2007 privind partidele politice

Nr. de ord.	Partidele politice care au beneficiat de alocații de la bugetul de stat în anul 2022	Valoarea totală a alocațiilor de la bugetul de stat în anul 2022 (lei)	Sumele planificate/calulate pentru promovarea și încurajarea participării femeilor (20%) și tinerilor (10%) în procesele politic și electoral	Sumele declarate pentru promovarea și încurajarea participării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral	Diferența dintre sumele planificate și cele raportate	Soldul alocațiilor la sfârșitul anului 2022	Diferența dintre planificat-declarat-sold
1	Partidul Național Liberal	61 305,05	18 391,52	0,00	18 391,52	45 569,70	27 178,19
2	Partidul „Patrioții Moldovei”	17 296,20	5 188,86	0,00	5 188,86	5 917,46	728,60
3	Partidul Regiunilor din Moldova	9 974,69	2 992,41	0,00	2 992,41	14 710,95	11 718,54
Total:		88.575,94	26.572,78	0,00	26.572,79	66.198,11	39.625,33

1.2. Prezentarea, recepționarea, publicarea și verificarea rapoartelor pentru prima jumătate a anului 2022

Conform art. 22 alin. (2) lit. c) din Codul electoral nr. 1381/1997 (aplicabil în anul 2022, anterior intrării în vigoare a noului Cod electoral nr. 325/2022), în calitate de organ independent de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, Comisia și-a exercitat atribuția de a colecta și sistematiza rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice, rapoartele privind auditul partidelor politice și rapoartele privind finanțarea campaniilor electorale prezentate de concurenții electorali.

Deci, partidele politice aveau obligația să prezinte Comisiei semestrial, până la data de 15 iulie a anului de gestiune, și, anual, până la data de 31 martie, rapoartele privind gestiunea lor financiară, atât în formă electronică, prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar”, cât și pe suport de hârtie în două exemplare, în conformitate cu art. 29 alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice și pct. 65 și 67 din regulament.

Prin hotărârea nr. 821/2022 „Cu privire la exercitarea atribuției de supraveghere a rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru primul semestru al anului 2022” (https://a.cec.md/ro/cu-privire-la-exercitarea-atributiei-de-supraveghere-a-rapoartelor-privind-2751_102887.html), Comisia a constatat că, din cele **55 de partide politice** înregistrate în Registrul de stat al persoanelor juridice (la data adoptării hotărârii menționate) conform datelor comunicate de Agenția Servicii Publice, **52 de partide politice** au depus rapoartele privind gestiunea financiară. Dintre acestea, **35 de partide politice** au respectat termenul de prezentare a raportului privind gestiunea financiară, după cum urmează:

1. Partidul Democrat din Moldova;
2. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova;
3. Partidul Politic Partidul Agrar din Moldova;
4. Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”;
5. Partidul Liberal;
6. Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”;
7. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”;
8. Partidul Politic „Șor”;
9. Partidul Politic Partidul Verde Ecologist;
10. Partidul politic „Partidul Nostru”;
11. Partidul Republican din Moldova;
12. Partidul Politic „NOI”;
13. Partidul European;
14. Partidul Politic „Partidul Popular Democrat din Moldova”;
15. Partidul Național Liberal;
16. Partidul Politic „MOLDOVA MARE”;
17. Partidul Liberal Democrat din Moldova;
18. Mișcarea Social-Politică a Romilor din Republica Moldova;
19. Partidul „Patrioții Moldovei”;
20. Partidul Politic Mișcarea Populară Antimafie;
21. Partidul Popular Socialist din Moldova;
22. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”;
23. Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR” fuzionat cu Partidul Politic „UNIUNEA SALVAȚI BASARABIA”;
24. Partidul Politic „PATRIA”;
25. Partidul Politic „PARTIDUL RUSO-SLAVEAN DIN MOLDOVA”;
26. Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”;
27. Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”;

28. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”;
29. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
30. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”
31. „Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”
32. Partidul Politic „PRO MOLDOVA”
33. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”
34. Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”
35. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”

A. Au prezentat rapoartele privind gestiunea financiară atât prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar”, cât și pe suport de hârtie, însă **cu încălcarea termenului de prezentare, prin ambele/una dintre modalități**, următoarele **8 partide politice**:

Tabelul nr. 10

Nr. de ord.	Partidul politic	Data prezentării raportului financiar prin subsistemul informatic „Control Financiar”	Data prezentării raportului financiar pe suport de hârtie
1	Partidul Popular Creștin Democrat	18.07.2022	20.07.2022
2	Partidul Social Democrat	15.07.2022	19.07.2022
3	Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova	22.08.2022	15.07.2022
4	Partidul Politic „Partidul Sînga Europeană”	18.07.2022	15.07.2022
5	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	18.07.2022	14.07.2022
6	Partidul Politic „Democrația Acasă”	17.07.2022	18.07.2022
7	Partidul Regiunilor din Moldova	10.07.2022	18.07.2022
8	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	08.08.2022	15.07.2022

B. **3 partide politice**, deși au prezentat rapoartele financiare **în termenul stabilit**, totuși, nu au respectat obligația prevăzută la pct. 67 din regulamentul privind forma prezentării rapoartelor financiare, acestea **fiind depuse fie doar pe suport de hârtie, fie doar în formă electronică, prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar”**, după cum urmează:

Tabelul nr. 11

Nr. de ord.	Partidul politic	Data prezentării raportului financiar prin subsistemul informatic „Control Financiar”	Data prezentării raportului financiar pe suport de hârtie
1	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	13.07.2022	-
2	Partidul Acțiunea Democratică	-	15.07.2022
3	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	-	15.07.2022

C. Au prezentat rapoartele financiare prin una dintre cele două modalități de prezentare (prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar” sau pe suport de hârtie), **cu depășirea termenului de prezentare**, următoarele **6 partide politice**:

Nr. de ord.	Partidul politic	Data prezentării raportului financiar prin subsistemul informatic „Control Financiar”	Data prezentării raportului financiar pe suport de hârtie
1	Partidul Socialist din Moldova	-	20.07.2022
2	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	-	22.07.2022
3	Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	-	19.10.2022
4	Partidul Conservator	-	25.07.2022
5	Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri”	-	25.07.2022
6	Partidul Politic „Forța de Alternativă și Salvare a Moldovei”	-	18.10.2022

D. Nu au prezentat rapoartele financiare și nu au comunicat motivul neprezentării **3 partide politice**, după cum urmează:

- 1) Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова”;
- 2) Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”;
- 3) Partidul Politic „Partidul Progresului Național”.

În urma examinării rapoartelor privind gestiunea financiară pentru primul semestru al anului 2022, Comisia a aplicat măsuri în privința partidelor politice:

a) Atenționarea următoarelor partide politice asupra obligației de a respecta **termenul legal** pentru depunerea raportului privind gestiunea financiară:

1. Partidul Popular Creștin Democrat;
2. Partidul Social Democrat;
3. Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova;
4. Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”;
5. Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova;
6. Partidul Politic „Democrația Acasă”;
7. Partidul Regiunilor din Moldova;
8. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”;
9. Partidul Socialist din Moldova;
10. Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii;
11. Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ;
12. Partidul Conservator;
13. Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri”;
14. Partidul Politic „Forța de Alternativă și Salvare a Moldovei”;

b) Atenționarea următoarelor partide politice asupra obligației de a respecta **modalitatea de prezentare** a raportului privind gestiunea financiară, adică completarea și prezentarea acestuia atât prin subsistemul informatic „Control Financiar”, cât și pe suport de hârtie:

1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova;
2. Partidul Socialist din Moldova;
3. Partidul Popular Creștin Democrat;
4. Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”;
5. Partidul Liberal;
6. Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii;

7. Partidul Politic „Șor”;
8. Partidul Politic Partidul Verde Ecologist;
9. Partidul Politic NOUA OPTIUNE ISTORICĂ;
10. Partidul Politic „NOI”;
11. Partidul Conservator;
12. Partidul Național Liberal;
13. Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”;
14. Partidul Politic Mișcarea Populară Antimafie;
15. Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova;
16. Partidul Politic „Democrația Acasă”;
17. Partidul Regiunilor din Moldova;
18. Partidul Acțiunea Democratică;
19. Partidul Politic „PATRIA”;
20. Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”;
21. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”;
22. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
23. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”;
24. Partidul Politic ”Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”;
25. Partidul Politic „Puterea Oamenilor”;
26. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”;
27. Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri”;
28. Partidul Politic ”Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”.

c) Atenționarea partidelor politice beneficiare de alocații de la bugetul de stat asupra necesității respectării prevederilor art. 28 alin. (2¹) din Legea nr.294/2007 privind partidele.

d) Atenționarea Partidului Liberal asupra obligației de a respecta prevederile art. 31¹ alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice și pct. 89 - 91 din regulament și de a nu admite depășirea plafonului donațiilor.

e) Somarea Partidului Liberal să verse în bugetul de stat suma primită peste plafonul prevăzut de lege în mărime de 12 120,00 lei cu informarea despre măsurile întreprinse și prezentarea documentelor care confirmă virarea în bugetul de stat a sumelor menționate.

f) Fiind constatate abateri de la legislația privind finanțarea partidelor politice în cazul Partidului Politic „Șor” pentru perioada ianuarie - septembrie 2022 și imposibilitatea verificării corectitudinii informațiilor din raportul privind gestiunea financiară pentru primul semestru al anului 2022 ca urmare a refuzului deliberat al Partidului Politic „Șor” de a prezenta Comisiei documentele primare care justifică veniturile și cheltuielile suportate pe parcursul primului semestru al anului 2022, transmiterea hotărârii către Procuratura Anticorupție pentru examinarea modalității de finanțare a Partidului Politic „Șor” în perioada de gestiune 1 ianuarie 2022 - 30 iunie 2022.

g) Întocmirea proceselor-verbale de autosesizare și de începere a proceselor contravenționale în privința partidelor politice care nu au prezentat rapoartele privind gestiunea financiară pentru primul semestru al anului 2022, în temeiul art. 48¹ alin. (1) și 423⁷ din Codul contravențional.

Rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru primul semestru al anului 2022 au fost publicate pe pagina web oficială a Comisiei www.cec.md, la compartimentul „Finanțarea partidelor prin „Control Financiar”, rubrica „Rapoarte privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru primul semestru al anului 2022” (<https://a.cec.md/ro/rapoarte->

[financiare-pe-semestrul-i-2022-prezentate-doar-pe-suport-de-hartie-10379_102745.html](https://a.cec.md/ro/finantarea-partidelor-6519_96312.html)) și prin intermediul subsistemului electronic „Control Financiar”, compartimentul „Finanțarea partidelor prin „Control Financiar” (https://a.cec.md/ro/finantarea-partidelor-6519_96312.html).

1.3. Prezentarea, recepționarea, publicarea și verificarea rapoartelor totalizatoare pentru anul 2022

Potrivit datelor comunicate de Agenția Servicii Publice, prin scrisoarea nr. 01/665 din 25 ianuarie 2023 înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/4074 din 25 ianuarie 2023, în Registrul de stat al persoanelor juridice la situația din 31 decembrie 2022 erau înregistrate 57 de partide politice. Dintre acestea, **3 partide politice** au fost înregistrate în perioada martie – decembrie 2022:

- a) Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei, înregistrat la data de 22 martie 2022;
- b) Partidul Politic „Bugeacul Nostru”, înregistrat la data de 25 noiembrie 2022;
- c) Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare, înregistrat la data de 5 decembrie 2022.

De asemenea, prin scrisoarea înregistrată sub nr. CEC-7/3845 din 21 decembrie 2022, Partidul Politic Partidul Social Democrat European a comunicat Comisiei despre decizia I.P. „Agenția Servicii Publice” din 20 decembrie 2022 cu privire la modificarea denumirii Partidului Politic Partidul Democrat din Moldova în Partidul Politic Partidul Social Democrat European.

Așadar, până la data de 31 martie 2023 un număr de **50 de partide politice** au prezentat Comisiei rapoartele anuale privind gestiunea financiară pentru anul 2022. Rapoartele au fost depuse fie doar pe suport de hârtie, fie doar prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar”, fie prin ambele modalități de raportare.

A. S-au conformat prevederilor legale și au prezentat până la data de **31 martie 2023** rapoartele privind gestiunea financiară pentru anul 2022 atât pe suport de hârtie, cât și prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar” un număr de **35 de partide politice**:

1. Partidul Social Democrat European;
2. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova;
3. Partidul Politic Partidul Agrar din Moldova;
4. Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”;
5. Partidul Popular Creștin Democrat;
6. Partidul Liberal;
7. Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”;
8. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”;
9. Partidul Politic Partidul Verde Ecologist;
10. Partidul politic „Partidul Nostru”;
11. Partidul Republican din Moldova;
12. Partidul Politic „NOI”;
13. Partidul European;
14. Partidul Politic „Partidul Popular Democrat din Moldova”;
15. Partidul Național Liberal;
16. Partidul Politic „MOLDOVA MARE”;
17. Partidul Liberal Democrat din Moldova;
18. Mișcarea Social-Politică a Romilor din Republica Moldova;
19. Partidul „Patrioții Moldovei”;
20. Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”;
21. Partidul politic Mișcarea Populară Antimafie;
22. Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova;
23. Partidul Popular Socialist din Moldova;
24. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”;
25. Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”;

26. Partidul Politic „PATRIA”;
27. Partidul Politic „PARTIDUL RUSO-SLAVEAN DIN MOLDOVA”;
28. Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”;
29. Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”;
30. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”;
31. Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”;
32. Partidul Politic „Pentru Oameni , Natură și Animale”;
33. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”;
34. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”;
35. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare.

B. Alte **15 partide politice** au prezentat rapoartele financiare în termen, însă doar prin una dintre modalitățile de raportare:

1. Partidul Socialist din Moldova;
2. Mișcarea Profesiioniștilor „Speranța - Надежда”;
3. PARTIDUL POLITIC NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ;
4. Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova;
5. Partidul Conservator;
6. Partidul Politic „Democrația Acasă”;
7. Partidul Regiunilor din Moldova;
8. Partidul Acțiunea Democratică;
9. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
10. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”;
11. Partidul Politic „PRO MOLDOVA”;
12. Partidul Politic „Puterea Oamenilor”;
13. Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri”;
14. Partidul Politic „Partidul Progresului Național”;
15. Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei.

C. Din aceste **15 partide politice** care au prezentat rapoartele financiare în termen, însă doar printr-o singură modalitate, ulterior **3 partide politice** și-au onorat obligația de a prezenta raportul financiar și în modalitatea lipsă, acestea fiind:

1. Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova;
2. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
3. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”.

D. **Cu referire la depășirea termenului limită (31 martie 2023) sau neprezentarea raportului privind gestiunea financiară pentru perioada anului 2022**, Comisia atestă că nu s-au conformat cerințelor legale următoarele **7 partide politice**:

1. Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii;
2. Partidul Social Democrat;
3. Partidul Politic „Șor”;
4. Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова”;
5. Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”;
6. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”;
7. Partidul Politic „Bugeacul Nostru”.

E. **Cu depășirea termenului**, adică după data de **31 martie 2023, dar până la 30 mai 2023**, rapoartele privind gestiunea financiară pentru anul 2022 au fost depuse de **2 partide politice**:

1. Partidul Social Democrat l-a prezentat pe 03.04.2023 prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar”, iar la 04.04.2023 și pe suport de hârtie.

2. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale” l-a prezentat pe 03.04.2023 doar pe suport de hârtie și semnat electronic pe 31 martie 2023.

Potrivit art. 48¹ alin. (1) din Codul contravențional, art. 31² alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice și pct. 93 lit. b) din regulament, prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice la Comisie a raportului privind gestiunea financiară în termenul și formatul stabilite conform normelor constituie încălcare a prevederilor legale privind gestiunea financiară a partidelor politice, faptă ce se consideră contravenție și este pasibilă de răspundere contravențională. Sancțiunile se aplică în privința persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul partidului.

Prin urmare, fiind constatată neprezentarea sau prezentarea tardivă a rapoartelor financiare de către partidele numite mai sus, Direcția supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale (*în continuare* – Direcția specializată), conform art. 423⁷ din Codul contravențional, la 12 mai 2023 a întocmit 7 procese-verbale de autosesizare și de începere a proceselor contravenționale în temeiul art. 48¹ alin. (1) din Codul contravențional.

Cu privire la Partidul Politic „Șor”, menționăm că, prin scrisoarea înregistrată la Comisie sub nr. CEC-7/4666 din 31 martie 2023, acesta a prezentat o notificare către Comisie despre imposibilitatea prezentării raportului privind gestiunea financiară, motivând că la sediul partidului s-au efectuat percheziții în cadrul urmăririi penale și toate dosarele (mapele) cu documentele contabile și fiscale, toate documentele financiare și alte documente primare pentru anul 2022 au fost supuse ridicării. De asemenea, a notat că pentru a nu admite raportarea eronată și incompletă, pentru a evita interpretările și speculațiile din partea altor organe de stat, raportul privind gestiunea financiară pentru anul 2022 va fi prezentat imediat după returnarea și prelucrarea documentelor financiare ridicate, cu informarea Comisiei în modul stabilit.

Prin adresa nr. CEC-8/1938 din 14 aprilie 2023, Comisia a solicitat Procuraturii Anticorupție și Centrului Național Anticorupție de a fi confirmată veridicitatea notificării Partidul Politic „Șor”, iar în cazul în care actele contabile au fost ridicate, să informeze Comisia dacă în intervalul 01 ianuarie 2023 – 31 martie 2023 a fost înaintat vreun demers din partea persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul partidului politic respectiv, prin care să fie solicitată returnarea sau eliberarea copiilor de pe documentele contabile sau fiscale ridicate pentru anul 2022, în vederea realizării obligației legale de întocmire și depunere la Comisie a raportului anual privind gestiunea financiară.

În răspunsul nr. 03/37-661 din 22 aprilie 2023, înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/4912 din aceeași dată, Centrul Național Anticorupție a comunicat că documentele ridicate în cadrul cauzei penale reflectă perioada de activitate a Partidul Politic „Șor” doar pentru primul semestru al anului 2022, cu excepția a 17 facturi a căror valoare totală constituie 116 505,04 lei. Ultima înregistrare a veniturilor în casieria partidului politic respectiv a fost efectuată la 29 iunie 2022 în sumă de 28 000 lei, sumă care a fost valorificată în aceeași zi, iar soldul numerar din caseta mașinii de casă și control la sfârșitul perioadei constituind valoarea “0”.

La fel, potrivit informației prezentate de Centrul Național Anticorupție, în perioada 02 noiembrie 2022, dată la care a fost efectuată ridicarea actelor, și până la data de 21 aprilie 2023, reprezentanții Partidului Politic „Șor” nu s-au adresat cu demersuri pentru a-i fi restituite actele ridicate sau pentru a-i fi permisă efectuarea copiilor de pe documentele ridicate.

Având în vedere situația descrisă, Comisia a conchis că ridicarea documentelor de la sediul Partidului Politic „Șor” nu a stopat în mod inevitabil activitatea acestuia. Persoana responsabilă din cadrul partidului politic era în drept de a solicita copiile de pe documentele contabile și fiscale, documentele financiare și alte documente primare pentru anul 2022, dar, nu se știe din ce cauză, nu a făcut uz de acest drept. Chiar dacă în notificarea din 31 martie 2023 reprezentanții partidului și-au asumat angajamentul de a prezenta raportul privind gestiunea financiară imediat ce vor avea acces la documentele ridicate de organele de drept, aceștia nu au întreprins acțiuni pentru a întocmi raportul și nici nu l-au depus la Comisie până la data de 31 mai 2023.

Așadar, Comisiei i-au fost prezentate în termenul stabilit de lege **50 de rapoarte privind gestiunea financiară**, iar cu depășirea termenului alte **2**. În total, Comisia a verificat rapoartele privind gestiunea financiară prezentate de **52 de partide politice**.

A. Cu referire la respectarea prevederilor art. 31¹ alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, Comisia a stabilit depășirea plafonului prevăzut de lege în cazul donațiilor către Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI” cu **612,00** lei Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” cu **10036,26** lei. Abaterile menționate au avut loc o singură dată pe parcursul unui an calendaristic. Comisia le-a somat pe acestea să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege.

B. În condițiile art. 31² alin. (1), lit. b) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, , Comisia a stabilit neprezentarea în termen sau prezentarea tardivă a rapoartelor privind gestiunea financiară pentru anul 2022 în cazul a **7 partide politice**:

1. Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii;
2. Partidul Social Democrat;
3. Partidul Politic „Șor”;
4. Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова”;
5. Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”;
6. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”;
7. Partidul Politic „Bugeacul Nostru”.

În privința partidelor menționate mai sus, Direcția specializată a întocmit, la 12 mai 2023, procese-verbale de autosesizare și de începere a proceselor contravenționale conform prevederilor art. 48¹ alin. (1) și art. 423⁷ din Codul contravențional.

Menționăm că, deși acțiunile partidelor politice respective cad sub incidența art. 31² alin. (3) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, ele nu sunt beneficiare de alocații de la bugetul de stat și, respectiv, Comisia nu poate aplica sancțiunile ce se impun, dar le-a atras atenția acestora asupra aplicabilității normelor prevăzute la art. 21 și art. 22¹ din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice.

În privința Partidului Politic „Șor”, prin hotărârea nr. 821/2022 „Cu privire la exercitarea atribuției de supraveghere a rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru primul semestru al anului 2022”, Comisia a constatat abateri de la legislația privind finanțarea partidelor politice în cazul acestuia pentru perioada ianuarie - septembrie 2022. Informațiile cu privire la partidul menționat au fost expediate Procuraturii Anticorupție pentru examinarea modalității de finanțare a Partidului Politic „Șor” în perioada de gestiune 1 ianuarie 2022 - 30 iunie 2022.

Mai mult, Partidul Politic „Șor” pe parcursul unui an calendaristic a comis repetat încălcări ale prevederilor art. 31² alin. (1), lit. b) și c) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, constatate prin hotărârile Comisiei Electorale Centrale.

Conducându-se de principiul proporționalității și având în vedere scopul legal de a nu fi admise abateri de la prevederile aferente finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale, Comisia reține că Partidul Politic „Șor” a încălcat continuu disciplina financiară și a admis încălcări ale prevederilor aferente finanțării în mai multe campanii electorale.

În consecință, Partidului Politic „Șor”, practic în fiecare campanie electorală, i-au fost aplicate aproape toate sancțiunile prevăzute de art. 75 din Codul electoral.

O situație similară se atestă și în perioada dintre alegeri în ceea ce privește prezentarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidului. Deoarece Partidul Politic „Șor” a încălcat repetat legislația privind finanțarea partidelor politice, prin hotărârea nr. 1092/2023, Comisia i-a aplicat acestuia sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de 12 luni. Sancțiunea respectivă urmează a fi pusă în aplicare din 1 iulie 2023.

Cu privire la rapoartele anuale ale partidelor politice Comisia a adoptat hotărârea nr.1092/2023, constatările acesteia fiind prezentate mai jos.

Potrivit art. 25 din Legea nr. 294/2007, partidele politice sunt finanțate din următoarele surse: cotizații de membru de partid, donații de la persoane fizice și juridice, alocații de la bugetul de stat, precum și alte venituri legal obținute.

A. Examinând rapoartele anuale pentru anul 2022, se constată că venituri sub formă de cotizații de membru de partid au fost obținute de **15 partide politice**, iar 37 au indicat valoarea „0” la această rubrică.

Datele sistematizate privind numărul de membri indicați în rapoartele privind gestiunea financiară, numărul de membri care au cotizat și suma totală a cotizațiilor obținută de fiecare partid politic sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul nr. 13

Nr. de ord.	Partidul politic	Nr. membrilor de partid	Nr. membrilor care au cotizat	Suma totală a cotizațiilor pentru anul 2022 (lei)
1	Partidul Social Democrat European (Partidul Democrat din Moldova)	3 385	0	0,00
2	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	7 828	42	102 791,00
3	Partidul Politic Partidul Agrar din Moldova	4 000	0	0,00
4	Partidul Socialist din Moldova	5 691	0	0,00
5	Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”	3 180	0	0,00
6	Partidul Popular Creștin Democrat	5 123	0	0,00
7	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	386	0	0,00
8	Partidul Liberal	10 600	4	2 850,00
9	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	Nu a raportat		
10	Partidul Social Democrat	*	0	0,00
11	Partidul Politic "Uniunea Creștin-Socială din Moldova"	3 087	0	0,00
12	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	15 326	339	166 283,00
13	Partidul Politic „Șor”	Nu a raportat		
14	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	4 000	13	1 300,00
15	Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	1 150	0	0,00
16	Partidul politic „Partidul Nostru”	4 555	1	120,00
17	Partidul Republican din Moldova	2 000	0	0,00
18	Partidul Politic „NOI”	10	7	840,00
19	Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova	4 370	0	0,00
20	Partidul European	4 500	0	0,00
21	Partidul Politic „Partidul Popular Democrat din Moldova”	8 700	0	0,00
22	Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова”	Nu a raportat		
23	Partidul Conservator	5 500	0	0,00
24	Partidul Național Liberal	4 959	4	9 200,00
25	Partidul Politic ”MOLDOVA MARE”	121	0	0,00

26	Partidul Liberal Democrat din Moldova	2 684	3	1 050,00
27	Mișcarea Social-Politică a Romilor din Republica Moldova	*	0	0,00
28	Partidul „Patrioții Moldovei”	4 221	0	0,00
29	Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”	100	0	0,00
30	Partidul Politic Mișcarea Populară Antimafie	4 700	3	4 400,00
31	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	5 010	0	0,00
32	Partidul Politic „Democrația Acasă”	*	0	0,00
33	Partidul Regiunilor din Moldova	3 122	0	0,00
34	Partidul Popular Socialist din Moldova	4 350	0	0,00
35	Partidul Acțiunea Democratică	6 130	0	0,00
36	Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”	Nu a raportat		
37	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	7 800	0	0,00
38	Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”	5 250	3	840,00
39	Partidul Politic „PATRIA”	4 443	0	0,00
40	Partidul Politic „PARTIDUL RUSO-SLAVEAN DIN MOLDOVA”	4 125	0	0,00
41	Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”	*	0	0,00
42	Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”	7 825	0	0,00
43	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	6 000	0	0,00
44	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	10 651	8355	654 550,00
45	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	5 421	95	1 200,00
46	Partidul Politic ”Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	755	68	3 830,00
47	Partidul Politic „PRO MOLDOVA”	5 400	0	0,00
48	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	*	0	0,00
49	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	155	0	0,00
50	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	1 449	11	41 600,00
51	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	2 153	0	0,00
52	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	1 864	87	42 491,50
53	Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri”	1 040	0	0,00
54	Partidul Politic „Partidul Progresului Național”	1	0	0,00
55	Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”	1 200	0	0,00
56	Partidul Politic „Bugeacul Nostru”	Nu a raportat		
57	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	1 400	0	0,00

* Nu poate fi identificat numărul de membri de partid, deoarece raportul nu este completat.

B. Din informațiile privind donațiile primite de la persoane fizice din țară, prezentate de partidele politice pentru anul 2022, s-a constatat că **14 partide politice** au beneficiat de astfel de donații, iar 38 au prezentat informația cu indicarea cifrei "0" (zero) la acest compartiment.

Informația exhaustivă cu privire la donațiile făcute în anul 2022 de persoane fizice din țară, atât membri de partid, cât și de cele care nu sunt membri de partid, este prezentată în tabelul ce urmează:

Tabelul nr. 14

Nr. de ord.	Partidul politic	Alocații de la bugetul de stat (lei)	Cotizațiile de membru de partid (lei)	Donații de la pers. fizice (lei)			Donațiile de la pers. juridice (lei)	Venituri obținute de către partide în urma activităților economice desfășurate (lei)	Alte venituri (lei)	Total surse de finanțare (mijloace bănești) (lei)	Donații sub alte forme: proprietăți, bunuri, servicii gratuite
				din partea membrilor de partid	din partea altor persoane fizice din țară	din partea altor persoane fizice din afara țării					
1	Partidul Social Democrat European (Partidul Democrat din Moldova)	4 046 090,36	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 046 090,36	0,00
2	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	2 011 424,79	102 791,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 666420,00	40187,60	5820823,39	702 488,60
3	Partidul Politic Partidul Agrar din Moldova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4	Partidul Socialist din Moldova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Partidul Popular Creștin Democrat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	25 254,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	25 254,46	0,00
8	Partidul Liberal	164 818,92	2 850,00	149 920,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	317 588,92	0,00
9	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	Nu a raportat									

10	Partidul Social Democrat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11	Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”	72 716,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	72 716,51	0,00
12	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	8 391 574,28	166 283,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 557 857,28	0,00
13	Partidul Politic „Șor”	Nu a raportat									
14	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	51 716,72	1 300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	53 016,72	0,00
15	Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
16	Partidul politic „Partidul Nostru”	2 833 071,96	120,00	0,00	0,00	0,00	0,00	42 000,00	0,00	2 875 191,96	0,00
17	Partidul Republican din Moldova	0,00	0,00	20 950,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 950,00	0,00
18	Partidul Politic „NOI”	0,00	840,00	39 000,00	5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	44 840,00	0,00
19	Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
20	Partidul European	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
21	Partidul Politic „Partidul Popular Democrat din Moldova”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
22	Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова”	Nu a raportat									
23	Partidul Conservator	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

24	Partidul Național Liberal	61 305,05	9 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70 505,05	0,00
25	Partidul Politic „MOLDOVA MARE”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
26	Partidul Liberal Democrat din Moldova	1 098 732,55	1 050,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	41 010,00	1153020,07	12 227,52
27	Mișcarea Social-Politică a Romilor din Republica Moldova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28	Partidul „Patrioții Moldovei”	17 296,20	0,00	1 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 996,20	0,00
29	Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”	4 790,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 790,28	0,00
30	Partidul Politic Mișcarea Populară Antimafie	2 651,50	4 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 051,50	0,00
31	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	0,00	0,00	10 430,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10 430,00	0,00
32	Partidul Politic „Democrația Acasă”	221 299,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	221 299,30	0,00
33	Partidul Regiunilor din Moldova	9 974,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 974,69	0,00
34	Partidul Popular Socialist din Moldova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
35	Partidul Acțiunea Democratică	15 320,30	0,00	3 022,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	18 342,80	0,00
36	Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”	Nu a raportat									

37	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	2 760 515,45	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 760 515,45	0,00
38	Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”	314 600,20	840,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	315 440,20	0,00
39	Partidul Politic „PATRIA”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 200,00
40	Partidul Politic „PARTIDUL RUSO-SLAVEAN DIN MOLDOVA”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
41	Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”	89 296,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	89 296,46	0,00
43	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	497 362,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	497 362,96	0,00
44	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	15 760 270,37	654 550,00	56 880,00	33 901,00	15 025,00	0,00	0,00	32 170,00	16 552 796,37	218 400,00
45	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	66 366,88	1 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	143 509,00	211 075,88	0,00
46	Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	97 012,36	3 830,00	451 000,00	40 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	591 842,36	8 523,00

47	Partidul Politic „PRO MOLDOVA”	0,00	0,00	9 930,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	9 930,00	0,00
48	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	0,00	0,00	7 820,00	0,00	0,00	4 000,00	0,00	0,00	11 820,00	0,00
49	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
50	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	13 885,97	41 600,00	0,00	10 000,00	0,00	20 000,00	0,00	0,00	85 485,97	54 750,00
51	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	0,00	0,00	0,00	26 939,00	0,00	0,00	0,00	0,00	26 939,00	32 000,00
52	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	54 364,46	42 491,50	140 072,00	31 640,00	0,00	40 296,00	0,00	0,00	308 863,96	102 761,92
53	Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri”	0,00	0,00	300,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00	0,00
54	Partidul Politic „Partidul Progresului Național”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
55	Partidul Politic „Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
56	Partidul Politic „Bugeacul Nostru”	Nu a raportat									
57	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5002,00

Verificând rapoartele financiare depuse de către partidele politice în anul 2022, Comisia a constatat depășirea plafonului donațiilor în cazul a 3 partide politice. Informația detaliată este expusă în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 15

Depășirea plafonului donațiilor de la persoane fizice în anul 2022									
Nr. de ord.	Partidul politic	Numele, prenumele persoanei fizice	Donații sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase, utilizate și evaluate de partid (lei)	Donații, în bani				Suma donațiilor totală, anul 2022 (lei)	Suma ce depășește plafonul donațiilor (lei)
				Suma donațiilor (lei)		Suma cotizațiilor de membru (lei)	Data		
				în numerar	prin transfer				
1	Partidul Liberal	Ghimpu Mihai	X	3 000,00	X	X	05.04.2022	41 820,00	12 120,00
				23 820,00	X	X	19.04.2022		
				5 000,00	X	X	05.05.2022		
				10 000,00	X	X	02.06.2022		
2	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	Urîtu Ștefan	60 000,00	X	X	12,00	31.12.2022	60 012,00	612,00
				X	X	X	31.12.2022		
3	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	Bisir Alexandr	25 912,62	X	X	X	15.02.2022	69 436,26	10 036,26
			43 523,64	X	X	X	01.07.2022		

În acest context, având în vedere că salariul mediu pe economie pentru anul 2022 a constituit **9 900,00 lei**, o persoană fizică în decursul anului bugetar 2022 a putut face donații în mărime maximă de **59 400,00 lei**. De reținut și prevederile art. 26 alin. (4) și (4¹) al din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, potrivit căroră, în decursul unui an bugetar, o persoană fizică poate face donații unui sau mai multor partide politice care nu vor depăși suma a 6 salarii medii lunare pe economie pe anul respectiv. Donațiile în numerar nu vor depăși suma a 3 salarii medii pe economie pe anul respectiv, iar suma peste această limită se va dona exclusiv prin operațiuni bancare. Dacă persoana fizică este membru de partid, în suma-limită menționată se include și suma cotizațiilor de membru de partid plătite de aceasta într-un an.

Prin urmare, în temeiul art. 31¹ alin. (3) din Legea nr.294/2007 privind partide politice și art. 48² din Codul contravențional, Comisia a somat partidele politice menționate să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege și să prezinte informația care dovedește virarea în bugetul de stat a sumelor încasate cu încălcarea legii.

Sub aspectul donațiilor primite de la persoane fizice din afara țării, Comisia a constatat că de astfel de donații a beneficiat doar Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”, în mărime totală de 15 025,00 lei.

Au indicat cifra ”0” (zero) la compartimentul cu donații de la persoane fizice din afara țării **49 de partide politice**. Partidul Socialist din Moldova și Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri” nu au prezentat informația respectivă.

În perioada raportată, donații de la persoane juridice au primit **3 partide politice**:

- 1) Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE” - 4 000,00 lei;
- 2) Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” - 20 000,00 lei;
- 3) Partidul Politic „Puterea Oamenilor” - 40 296,00 lei.

Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri” nu a prezentat informația cu privire la donațiile de la persoane juridice, iar **48 de partide politice** au indicat cifra ”0” (zero) la acest compartiment.

În vederea respectării de către partidele politice a restricțiilor prevăzute de lege, Comisia a solicitat Agenției Achiziții Publice, Agenției Servicii Publice, Serviciului Fiscal de Stat, Casei Naționale de Asigurări Sociale și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină verificarea persoanelor juridice PFBC-EXPERT S.R.L. (IDNO 1012600032100), MIDLTON S.R.L. (IDNO 1013600034352), PFBC-STABIL S.R.L. (IDNO 1021600048897), care au făcut donații subiecților politici în anul 2022.

Conform răspunsului nr. CEC-7/5053 din 05 mai 2023 dat de Casa Națională de Asigurări Sociale, agenții economici PFBC-EXPERT S.R.L. (donație în sumă totală de 11 000,00 lei) și PFBC-STABIL S.R.L. (donație în sumă totală de 7 000,00 lei) în perioada 17.10.2012 - până în prezent nu au declarat contribuții de asigurări sociale de stat, fapt care presupune lipsa de persoane angajate și activitate în general.

C. În conformitate cu art. 24 alin. (3) și art. 25 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, partidul are dreptul să desfășoare activități ce aduc venituri pentru nevoile acestuia, dacă aceste activități nu sunt interzise prin lege și sunt prevăzute în mod expres în statutul partidului politic.

Din informațiile prezentate despre veniturile obținute de către partide în urma activităților economice desfășurate pe parcursul anului 2022, s-a constatat că **4 partide politice** au obținut venituri din diferite tipuri de activități:

1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova – din activitatea legată nemijlocit de administrarea proprietății sale (vânzarea proprietății partidului) și din alte activități în sumă totală de 3 706 607,60 lei;

2. Partidul politic „Partidul Nostru” – din vânzarea bunurilor mijloace fixe în sumă totală de 42 000,00 lei;

3. Partidul Liberal Democrat din Moldova – din vânzare autoturism în sumă totală de 41 010,00 lei;

4. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – din comercializarea produselor cu simbolică PAS și organizarea evenimentelor cu taxă de intrare pentru membrii PAS, în sumă totală de 32 170,00 lei.

Un număr de 45 de partide politice au indicat cifra „0” (zero) la „Informații despre veniturile obținute de către partid în urma activităților economice desfășurate”, iar Partidul Socialist din Moldova și Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri” nu au prezentat anexa la raportul anual privind gestiunea financiară cu această informație.

D. Informații despre donațiile sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, achitarea unor bunuri sau servicii utilizate de partid au fost prezentate de 10 partide politice (acestea fiind evaluate de fiecare partid) și constituie valoarea totală de 1 280 862,04 lei:

1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova – evaluate în mărime de 702 488,60 lei;
2. Partidul Liberal Democrat din Moldova – evaluate în mărime de 12 227,52 lei;
3. Partidul Politic „PATRIA” – evaluate în mărime de 1 200,00 lei;
4. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” – evaluate în mărime de 218 400,00 lei;
5. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI” – evaluate în mărime de 143 509,00 lei;
6. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic” – evaluate în mărime de 8 523,00 lei;
7. Partidul Politic „Puterea Oamenilor” – evaluate în mărime de 54 750,00 lei;
8. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII” – evaluate în mărime de 32 000,00 lei;
9. Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” – evaluate în mărime de 102 761,92 lei.
10. Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare – evaluate în mărime de 5 002,00 lei.

Un număr de 41 partide politice au indicat valoarea „0” (zero) la compartimentul cu donațiile sub formă de proprietăți, bunuri, servicii gratuite sau în condiții mai avantajoase decât valoarea comercială, achitarea unor bunuri sau servicii utilizate de partid, iar Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri” nu a prezentat informația sub nicio formă.

Informațiile cu privire la cheltuielile partidelor politice din surse proprii – cotizații, donații și alte venituri pentru anul 2022 sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 16

Indicatori	Partidul Social Democrat European (Partidul Democrat din Moldova)	Partidul Comunistilor din Republica Moldova	Partidul Politic Agrar din Moldova	Partidul Socialist din Moldova	Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”	Partidul Popular Creștin Democrat	Mișcarea Profesiștilor „Speranța - Надежда”	Partidul Liberal	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	Partidul Social Democrat	Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	Partidul Politic „Șor”
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Plăți pentru următoarele destinații, total:	0,00	23 416,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	150 938,35	Nu a raportat	0,00	0,00	213 206,38	Nu a raportat
Cheltuieli pentru întreținerea și/sau locațiunea sediilor	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	116 256,21		0,00	0,00	0,00	
Cheltuieli de personal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	
Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	6 526,60		0,00	0,00	111 340,00	
Cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	
Cheltuieli pentru telecomunicații	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 115,04		0,00	0,00	0,00	
Cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	
Plata cotizațiilor de membru în organizațiile internaționale din care partidul face parte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	

Investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de birotică, comision bancar	0,00	3 220,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 040,50
Cheltuieli de audit (extern/obligatoriu)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	21 000,00
Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate pe teritoriul țării	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei, total:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pentru tineret	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pentru femei	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Alte cheltuieli, total	0,00	20 196,92	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
altele	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Servicii juridice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Eliberare extras din registrul de stat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	4 248,85
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	89 000,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	0,00
0,00	0,00	8 617,53
0,00	0,00	351,22
0,00	0,00	5000,00
0,00	0,00	110,00

Taxa de participare la licitație	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2400,00
Impozit pe bunuri imobile	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	229,31
Deservire MCC	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	150,00
Extras din registrul de stat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40,00
Verificarea stării tehnice a coșului de fum și a canalului de ventilare	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	337,00
Cheltuieli în campania electorală	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Continuare

Indicatori	Partidul Politic Verde Ecologist	Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”	Partidul politic „Partidul Nostru”	Partidul Republican din Moldova	Partidul Politic „NOI”	Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova	Partidul European	Partidul Politic „Partidul Popular Democrat din Moldova”	Partidul „Moldova Unită - Единая Молдова”	Partidul Conservator	Partidul Național Liberal	Partidul Politic „MOLD OVA MARE”	Partidul Liberal Democrat din Moldova
	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Plăți pentru următoarele destinații, total:	2 785, 61	0, 00	100 975, 70	20 673, 71	26 184, 92	0, 00	0, 00	0, 00	Nu a raportat	0, 00	13 312, 49	0, 00	1 320, 00
Cheltuieli pentru întreținerea și/sau locațiunea sediilor	0, 00	0, 00	0, 00	19 647, 30	1 332, 21	0, 00	0, 00	0, 00		0, 00	0, 00	0, 00	0, 00
Cheltuieli de personal	0, 00	0, 00	18 585, 27	0, 00	8 845, 02	0, 00	0, 00	0, 00		0, 00	11 854, 83		0, 00

Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale	0,00	0,00	0,00	0,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru telecomunicații	2 778,61	0,00	4 231,46	0,00	3 754,31	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plata cotizațiilor de membru în organizațiile internaționale din care partidul face parte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de birotică, comision bancar	7,00	0,00	3 766,26	1 026,41	10 053,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 007,66	1 320,00
Cheltuieli de audit (extern/obligatoriu)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate pe teritoriul țării	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei, total:	0,00	0,00	11 392,71	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pentru tineret	0,00	0,00	3 797,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pentru femei	0,00	0,00	7 595,14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Alte cheltuieli, total	0,00	0,00	63 000,00	0,00	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	0,00	0,00
alte	0,00	0,00	0,00	0,00	200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	0,00	0,00
Servicii juridice	0,00	0,00	30 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aportul fondatorului pentru activitatea statutară a ziarului partidului	0,00	0,00	33 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli în campania electorală	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Indicatori	Mișcare a Social- Politică a Romilor din Republi- ca Moldov a	Partidul „Patrioții Moldovei ”	Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană ”	Partidul Politic Mișcarea Populară Antimafie	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	Partidul Politic „Democrați a Acasă”	Partidul Regiunii or din Moldov a	Partidul Popular Socialist din Moldova	Partidul Acțiunea Democra- tică	Partid Politic „Partidu l RENAȘ TERE”	Partidul Politic „Platfor ma Demnita- te și Adevăr”	Partidul Politic „ALIANȚ A PENTRU UNIREA ROMÂNII LOR”	Partidul Politic „PATRI A”
	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39
Plăți pentru următoarele destinații, total:	0,00	1 700,00	0,00	3 849,08	10 423,65	0,00	0,00	0,00	1 240,00	Nu a raportat	240,79	2 658,62	1 850,71
Cheltuieli pentru întreținerea și/sau locațiunea sediilor	0,00	0,00	0,00	3 011,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de personal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 240,00		0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru telecomunicații	0,00	0,00	0,00	0,00	10 420,15	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00
Plata cotizațiilor de membru în organizațiile internaționale din care partidul face parte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00

Investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Cheltuieli de birotică, comision bancar	0,00	1 700,00	0,00	641,34	3,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	240,79	2 658,62	1 295,50
Cheltuieli de audit (extern/obligatoriu)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate pe teritoriul țării	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei, total:	0,00	0,00	0,00	196,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	555,21
pentru tineret	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	185,07
pentru femei	0,00	0,00	0,00	196,46	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	370,14
Alte cheltuieli, total	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
altele	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Servicii juridice	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aportul fondatorului pentru activitatea statutară a ziarului partidului	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli în campania electorală	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Indicatori	Partidul Politic „PARTIDUL RUSO-SLAVEAN DIN MOLDOVA”	Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”	Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	Partidul Politic ”Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic”	Partidul Politic „PRO MOLDOVA”	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”
	40	41	42	43	44	45	46	47	48
Plăți pentru următoarele destinații, total:	0,00	0,00	0,00	0,00	769 925,01	1 743,00	665 712,45	2 930,45	7 287,00
Cheltuieli pentru întreținerea și/sau locațiunea sediilor	0,00	0,00	0,00	0,00	195 127,08	0,00	247 433,40	19 204,61	0,00
Cheltuieli de personal	0,00	0,00	0,00	0,00	32 036,36	0,00	282 962,91	0,00	0,00
Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale	0,00	0,00	0,00	0,00	276 948,92	0,00	118 982,56	0,00	0,00
Cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	91 114,44	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru telecomunicații	0,00	0,00	0,00	0,00	16 147,42	0,00	8 633,60	0,00	0,00
Cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Plata cotizațiilor de membru în organizațiile internaționale din care partidul face parte	0,00	0,00	0,00	0,00	20 947,44	1 200,00	0,00	0,00	0,00
Investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli de birotică, comision bancar	0,00	0,00	0,00	0,00	16 621,06	543,00	5 200,45	935,75	7,00
Cheltuieli de audit (extern/obligatoriu)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate pe teritoriul țării	0,00	0,00	0,00	0,00	73 718,79	0,00	0,00	0,00	7 280,00
Cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei, total:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pentru tineret	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pentru femei	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Alte cheltuieli, total	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 499,53	2 930,45	0,00
Comision Paynet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	37,00	0,00	0,00
Eliberare extras	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	550,00	0,00	0,00
Comision Mpay	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2,40	0,00	0,00
Impozite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	215,89	2889,42	0,00
Amenzi și penalitate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	284,24	41,03	0,00
Servicii de înregistrare a numelui	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	450,00	0,00	0,00
Hosting	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	960,00	0,00	0,00
altele	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli în campania electorală	0,00	0,00	0,00	0,00	47 263,50	0,00	0,00	0,00	0,00

Continuare

Indicatori	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	Partidul Politic Moldovene sc „Ai Noștri”	Partidul Politic „Partidul Progresului Național”	Partidul Politic Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei	Partidul Politic „Bugeacul Nostru”	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare
	49	50	51	52	53	54	55	56	57
Plăți pentru următoarele destinații, total:	0,00	0,00	23 069,10	250 581,17	600,00	0,00	0,00	Nu a raportat	0,00
Cheltuieli pentru întreținerea și/sau locațiunea sediilor	0,00	0,00	0,00	141 631,62	0,00	0,00	0,00		0,00
Cheltuieli de personal	0,00	0,00	0,00	85 774,07	0,00	0,00	0,00		0,00
Cheltuieli pentru presă și materiale promoționale	0,00	0,00	999,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Cheltuieli de deplasare în țară și în străinătate	0,00	0,00	14 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Cheltuieli pentru telecomunicații	0,00	0,00	1 144,10	4 800,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Cheltuieli pentru primirea delegațiilor din străinătate	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Plata cotizațiilor de membru în organizațiile internaționale din care partidul face parte	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Investiții în bunuri mobile și imobile necesare activității partidului	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Cheltuieli de birotică, comision bancar	0,00	0,00	988,00	3 186,81	600,00	0,00	0,00		0,00
Cheltuieli de audit (extern/obligatoriu)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		

Cheltuieli pentru organizarea de întruniri, manifestații publice, seminare și alte cursuri de instruire pentru membrii de partid, desfășurate pe teritoriul țării	0,00	0,00	5 238,00	15 188,67	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli pentru programe pentru tineret și femei, total:	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pentru tineret	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
pentru femei	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Alte cheltuieli, total	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
alte cheltuieli	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Cheltuieli în campania electorală	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

E. Conform pct. 67 din regulament, împreună cu raportul privind gestiunea financiară, partidele politice au obligația de a prezenta și informația despre bunurile imobile pe care partidele politice le dețin în gestiune.

Din informațiile cu privire la patrimoniul partidului politic, doar Partidul Comuniștilor din Republica Moldova a indicat sedii proprii cu valoare de bilanț, în sumă de 1.624.200,27 lei. Au indicat cifra „0” (zero) la acest compartiment **48 de partide politice**.

Următoarele **3 partide politice** nu au prezentat informația privind patrimoniul partidului politic:

1. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”;
2. Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri”;
3. Partidul Politic „Partidul Progresului Național.

Datele sistematizate în acest sens sunt prezentate în tabelul ce urmează:

Tabelul nr. 17

Nr. de ord.	Partidul politic	Sedii proprii (anexa nr.8 pentru anul 2022)	Sedii luate în locațiune (anexa nr.8 pentru 2022)	Cheltuieli pentru întreținerea și/sau locațiunea sediilor	Valoarea bunului imobil (anexa nr.9) (lei)
1	Partidul Social Democrat European (Partidul Democrat din Moldova)	0	1	556 172,87	0,00
2	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova	10	1	201 873,31	1 624 200,27
3	Partidul Politic Partidul Agrar din Moldova	0	1	0,00	00,00
4	Partidul Socialist din Moldova	0	0	0,00	0,00
5	Partidul Politic „Partidul Legii și Dreptății”	0	0	0,00	0,00
6	Partidul Popular Creștin Democrat	0	1	0,00	0,00
7	Mișcarea Profesioniștilor „Speranța - Надежда”	*	1	0,00	0,00
8	Partidul Liberal	0	1	206 257,41	0,00
9	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	Nu a raportat			
10	Partidul Social Democrat	*	*	0,00	0,00
11	Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”	*	1	29 400,00	0,00
12	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	0	41	2 249 298,76	0,00
13	Partidul Politic „Șor”	Nu a raportat			
14	Partidul Politic Partidul Verde Ecologist	0	1	29 411,16	0,00
15	Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	0	0	0,00	0,00
16	Partidul politic „Partidul Nostru”	0	1	233 503,79	0,00
17	Partidul Republican din Moldova	*	1	19 647,30	0,00
18	Partidul Politic „NOI”	0	1	1 332,21	0,00
19	Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova	0	0	0,00	0,00
20	Partidul European	0	0	0,00	0,00
21	Partidul Politic „Partidul Popular Democrat din Moldova”	0	0	0,00	0,00
22	Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова”	Nu a raportat			
23	Partidul Conservator	1	0	0,00	0,00
24	Partidul Național Liberal	0	0	0,00	0,00

25	Partidul Politic "MOLDOVA MARE"	0	0	0,00	0,00
26	Partidul Liberal Democrat din Moldova	0	2	307 235,75	0,00
27	Mișcarea Social-Politică a Romilor din Republica Moldova	*	*	0,00	0,00
28	Partidul „Patrioții Moldovei”	0	1	10 400,00	0,00
29	Partidul Politic "Partidul Stînga Europeană"	*	*	0,00	0,00
30	Partidul Politic Mișcarea Populară Antimafie	0	1	3 717,07	0,00
31	Partidul Politic Partidul Popular din Republica Moldova	0	1	0,00	0,00
32	Partidul Politic „Democrația Acasă”	*	*	70 800,06	0,00
33	Partidul Regiunilor din Moldova	*	*	0,00	0,00
34	Partidul Popular Socialist din Moldova	0	0	0,00	0,00
35	Partidul Acțiunea Democratică	0	0	0,00	0,00
36	Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”	Nu a raportat			
37	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	0	12	308 369,18	0,00
38	Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”	0	7	39 728,82	0,00
39	Partidul Politic „PATRIA”	0	0	0,00	0,00
40	Partidul Politic „PARTIDUL RUSO-SLAVEAN DIN MOLDOVA”	*	*	0,00	0,00
41	Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”	0	0	0,00	0,00
42	Partidul Politic „Partidul Popular European din Moldova”	0	0	0,00	0,00
43	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	0	2	224 855,00	**
44	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	0	31	1 454 549,87	0,00
45	Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”	0	1	15 000,00	0,00
46	Partidul Politic "Partidul Acțiunii Comune - Congresul Civic"	0	1	290 547,61	0,00
47	Partidul Politic „PRO MOLDOVA”	*	*	19 204,61	0,00
48	Partidul Politic Partidul Acasă Construim Europa „PACE”	0	0	0,00	0,00
49	Partidul Politic „Pentru Oameni, Natură și Animale”	0	0	0,00	0,00
50	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	0	1	0,00	0,00
51	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	*	1	0,00	0,00
52	Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”	0	1	165 006,26	0,00
53	Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri”	0	0	0,00	**
54	Partidul Politic „Partidul Progresului Național”	*	*	0,00	**
55	Partidul Politic "Forța de Alternativă și de Salvare a Moldovei"	1	0	0,00	0,00
56	Partidul Politic "Bugeacul Nostru"	Nu a raportat			

57	Partidul Politic Coaliția pentru Unitate și Bunăstare	0	1	0,00	0,00
----	---	---	---	------	------

* Raport prezentat cu spații libere, fără a fi indicate valori;

** Lipsește informația privind patrimoniul partidului politic, anexa nr.9.

În urma examinării și verificării rapoartelor partidelor politice privind gestiunea financiară pentru anul 2022, prin hotărârea nr. 1092/2023, Comisia a aplicat următoarele sancțiuni sau măsuri:

a) Atenționarea partidelor politice asupra obligației de a completa/corecta și prezenta raportul privind gestiunea financiară, cu informațiile lipsă și/sau raportul corectat:

1. Partidul Comuniștilor din Republica Moldova;
2. Partidul Socialist din Moldova;
3. Mișcarea Profesioniștilor „Speranța – Надежда”;
4. Partidul Liberal;
5. Partidul Politic Partidul Verde Ecologist;
6. Partidul politic „Partidul Nostru”;
7. Partidul Republican din Moldova;
8. Partidul Politic „Partidul Stînga Europeană”;
9. Partidul Politic Mișcarea Populară Antimafie;
10. Partidul Politic „Democrația Acasă”;
11. Partidul Regiunilor din Moldova;
12. Partidul Acțiunea Democratică;
13. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”;
14. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
15. Partidul Politic „VOINȚA POPORULUI”;
16. Partidul Politic „Partidul Acțiunii Comune – Congresul Civic”;
17. Partidului Politic „PRO MOLDOVA”;
18. Partidul Politic „Puterea Oamenilor”;
19. Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”;
20. Partidul Politic Moldovenesc „Ai Noștri”;
21. Partidul Politic „Partidul Progresului Național”.

b) Direcția specializată a întocmit pe 12 mai 2023 un număr de 7 procese-verbale de autosesizare și de începere a proceselor contravenționale conform art. 48¹ alin. (1) și art. 423⁷ din Codul contravențional în privința partidelor politice:

1. Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii;
2. Partidul Social Democrat;
3. Partidul Politic „Șor”;
4. Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова”;
5. Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”;
6. Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”;
7. Partidul Politic „Bugeacul Nostru”.

c) S-a luat act de utilizarea aparent nejustificată și contrar destinației a mijloacelor financiare cu destinație specială alocate partidelor politice, conform art. 28 alin. (2¹) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, în ceea ce privește cota procentuală de 20% și, respectiv, de 10% pentru promovarea și încurajarea participării femeilor și tinerilor în procesele politice și electorale. Direcția specializată a întocmit pe 26 mai 2023 procese-verbale de autosesizare și de începere a proceselor contravenționale, conform art. 48¹ alin. (4) și art. 423⁷ din Codul contravențional în privința partidelor politice:

1. Partidul Liberal Democrat din Moldova;

2. Partidul Politic Mișcarea Antimafie;

d) Obligarea partidelor politice restanțiere la capitolul prezentare a informațiilor despre conturile bancare și procesul verbal cu privire la inventarierea bunurilor deținute, să le prezinte în adresa Comisiei până la data de 7 iunie 2023, ora 17:00.

e) Atenționarea Partidului Politic „VOINȚA POPORULUI” și Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” asupra obligației de a respecta prevederile art. 31¹ alin. (1) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice de a nu admite depășirea plafonului donațiilor.

f) Somarea Partidului Politic „VOINȚA POPORULUI” să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de **612, 00** lei.

g) Somarea Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” să verse în bugetul de stat sumele primite peste plafonul prevăzut de lege în mărime de **10 036,26** lei.

h) Atenționarea partidelor politice, beneficiare de alocații de la bugetul de stat, despre necesitatea respectării prevederilor art. 28 alin. (2¹) din Legea nr. 294/2007, potrivit căreia 20% din valoarea alocațiilor anuale de la bugetul de stat vor fi utilizate în scopul promovării și încurajării participării femeilor în procesele politic și electoral, iar 10% din valoarea alocațiilor primite vor fi utilizate pentru promovarea și încurajarea tinerilor în procesele politic și electoral.

i) Sancționarea Partidului Politic „Șor” prin lipsirea de alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de 12 luni, începând cu 1 iulie 2023 și până la 30 iunie 2024 inclusiv.

Rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru anul 2022 au fost publicate pe pagina web oficială a Comisiei www.cec.md.

1.4. Informația privind procesele contravenționale în legătură cu prezentarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru anul 2022

Conform hotărârii Comisiei nr. 821/2022, procedura contravențională a fost inițiată în privința a **3 partide politice**, conform următorului tabel:

Tabelul nr. 18

Informația sistematizată privind procedura contravențională inițiată pentru primul semestru al anului 2022

Nr. d/o	Nr. HCEC / data	Fapta pentru care s-a inițiat procedura contravențională	Partidul Politic
1	HCEC nr. 821 din 15.12.2022	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară pentru primul semestru al anului 2022	-Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова” -Partid Politic Partidul „RENAȘTERE” -Partidul Politic „Partidul Progresului Național”

De asemenea, pentru neprezentarea sau prezentarea peste termenul legal a rapoartelor privind gestiunea financiară pentru anul 2022, Direcția specializată, în temeiul prevederilor art. 393 alin. (1) lit. d) și art. 423⁷ alin.(2) din Codul contravențional, a inițiat procesul contravențional în privința a **7 partide politice**:

- în 5 cazuri, pentru neprezentarea rapoartelor privind gestiunea financiară pentru anul 2022;

- în 2 cazuri, pentru depășirea termenului legal de prezentare a raportului financiar.

Informația sistematizată este prezentată în următorul tabel:

Tabelul nr. 19

Informația sistematizată privind inițierea proceselor contravenționale în legătură cu raportarea anuală, anul 2022

Nr. d/o	Tip contravenient	Partid politic	Tip încălcare	Tip raportare
1.	Persoana juridică/ persoana cu funcție de răspundere	Partidul Social Democrat	Prezentarea tardivă a raportului privind gestiunea financiară atât pe suport de hârtie, cât și în formă electronică prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar”	Anuală, 2022
2.	Persoana juridică/persoana cu funcție de răspundere	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	Prezentarea tardivă a raportului privind gestiunea financiară pe suport de hârtie	Anuală, 2022
3.	Persoana juridică/conducător	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Anuală, 2022
4.	Persoana juridică/persoana cu funcție de răspundere	Partidul Politic „Șor”		

5.	Persoana juridică/conducător	Partidul „Moldova Unită – Единая Молдова”		
6.	Persoana juridică/	Partid Politic Partidul „RENAȘTERE”		
7.	Persoana juridică/persoana cu funcție de răspundere	Partidul Politic „Bugeacul Nostru”		
8.	Persoana juridică/persoana cu funcție de răspundere	Partidul Liberal Democrat din Moldova	Utilizarea aparent nejustificată și contrar destinației speciale prevăzute de lege a mijloacelor financiare alocate partidelor politice, conform art. 28 alin. (2 ¹) din Legea nr. 294/2007, ce vizează cotele procentuale de 20% și, respectiv, de 10% prevăzute pentru promovarea și încurajarea participării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral	Anuală, 2022
9.	Persoana juridică/persoana cu funcție de răspundere	Partidul politic Mișcarea Populară Antimafie	Utilizarea aparent nejustificată și contrar destinației speciale prevăzute de lege a mijloacelor financiare alocate partidelor politice, conform art. 28 alin. (2 ¹) din Legea nr. 294/2007, ce vizează cotele procentuale de 20% și, respectiv, de 10% prevăzute pentru promovarea și încurajarea participării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral	Anuală, 2022

Capitolul 2. Finanțarea campaniilor electorale organizate pe parcursul anului 2022

2.1. Alegerile locale noi din 29 mai 2022

La data de 29 mai 2022 s-au desfășurat alegeri locale noi în 10 circumscripții electorale, în baza următoarelor hotărâri ale Comisiei Electorale Centrale:

Tabelul nr. 20

Nr. d/o	Nr. HCEC / data	Denumirea hotărârii
1	HCEC nr. 76 din 19.10.2021	Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al comunei Ghetlova, raionul Orhei
2	HCEC nr. 93 din 26.10.2021	Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al comunei Horodiște, raionul Rezina
3	HCEC nr. 170 din 30.11.2021	Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al satului Moara de Piatră, raionul Drochia și al satului Zastânca, raionul Soroca
4	HCEC nr. 211 din 15.12.2021	Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al satului Tătărești, raionul Strășeni
5	HCEC nr. 226 din 20.12.2022	Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al satului Zăicani, raionul Râșcani
6	HCEC nr. 266 din 18.01.2022	Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al satului Zăicani, raionul Râșcani
7	HCEC nr. 290 din 25.01.2022	Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi ale Consiliului comunal Lozova, raionul Strășeni
8	HCEC nr. 320 din 15.02.2022	Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al satului Hagimus, raionul Căușeni
9	HCEC nr. 373 din 25.03.2022	Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi ale Consiliului comunal Bobeica, raionul Hâncești

Prin hotărârea nr. 408/2022, Comisia a stabilit plafonul general al mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul cu mențiunea „Fond electoral” al concurentului electoral la alegerile locale noi din data de 29 mai 2022, în mărime de la 9,03 lei pentru un alegător.

Conform hotărârii nr. 409/2022, plafonul mijloacelor financiare ce pot fi transferate pe contul „Destinat grupurilor de inițiativă” pentru susținerea candidatului independent la funcția de primar și/sau de consilier în cadrul alegerilor locale noi din 29 mai 2022” a fost stabilit în mărime de 49,50 lei pentru un alegător.

De menționat că prin aceste hotărâri Comisia pentru prima oară a decis ca în mărimea plafonului să nu fie inclus comisionul bancar pentru deschiderea sau activarea conturilor speciale „Fond electoral” și „Destinat grupurilor de inițiativă”.

Concurenții electorali prezintă Comisiei, în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral”, și, ulterior, săptămânal, rapoarte privind finanțarea campaniei electorale. În caz de nedeschidere a unui cont la bancă cu mențiunea „Fond electoral”, în termen de 3 zile de la înregistrare, concurentul informează despre acest fapt Comisia, asigurând desfășurarea activităților ce nu implică cheltuieli financiare. Conform programului calendaristic, concurenții electorali au prezentat săptămânal, în ziua de vineri, rapoartele privind finanțarea campaniei electorale la situația din 22 aprilie 2022, 29 aprilie 2022, 6 mai 2022, 13 mai 2022, 20 mai 2022 și 27 mai 2022. În cazul celui de-al doilea tur de scrutin, rapoartele au vizat situația din 3 iunie 2022 și, respectiv, 10 iunie 2022. Rapoartele privind finanțarea campaniei electorale conțin date privind toate veniturile și cheltuielile concurentului electoral. Potrivit pct. 24 din Regulamentul privind finanțarea campaniilor electorale ale concurenților electorali, aprobat prin hotărârea Comisiei nr. 2704/2019, „raportul privind finanțarea campaniei electorale al partidului politic care a desemnat candidați, în cazul alegerilor locale, se prezintă Comisiei Electorale Centrale.

Din cele 8 partide politice și un bloc electoral care și-au înregistrat candidați în calitate de concurenți electorali:

1) au deschis cont cu mențiunea „Fond electoral”:

- Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
- Partidul Liberal Democrat din Moldova;
- Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor;
- Partidul Democrat din Moldova;
- Partidul Liberal;
- Partidul politic „Partidul Nostru”.

2) au prezentat rapoarte financiare, declarând doar „Donații în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii”:

- Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”;
- Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii;
- Partidul Politic „Șor”.

Realizând activitatea de supraveghere a finanțării campaniilor electorale, Comisia a adoptat 5 hotărâri (nr. 477/2022, nr. 503/2022, nr. 512/2022, nr. 526/2022, nr. 544/2022) prin care s-a luat act de informațiile cuprinse în rapoartele concurenților electorali pentru perioadele de 24 – 29 aprilie 2022, 30 aprilie – 6 mai 2022, 7 – 13 mai 2022, 14 – 20 mai 2022, 21 – 27 mai 2022.

Prin hotărârea nr. 544/2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 29 mai 2022, pentru perioada 21-27 mai 2022”, Comisia a constatat, în cazul concurentului electoral Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor, o depășire cu 51,80 lei a plafonului general al mijloacelor financiare ce pot fi utilizate pe circumscripția electorală sătească Moara de Piatră, raionul Drochia. Depășirea s-a constatat fiind însumate donațiile obținute în mărfuri, obiecte, lucrări și servicii și mijloacele bănești utilizate, reflectate în rapoartele pentru această circumscripție în perioada 16 - 27 mai 2022. Însă, având în vedere că o parte din cheltuieli erau destinate pentru plata comisionului bancar, Comisia nu a sancționat concurentul electoral.

Pentru cel de-al doilea tur de scrutin a fost adoptată hotărârea nr. 552/2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar din 12 iunie 2022, pentru perioadele 31 mai – 3 iunie și 4 – 10 iunie 2022”.

Informația privind veniturile concurenților electorali pentru finanțarea campaniei electorale este prezentată în următorul tabel:

Date generalizatoare privind veniturile concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 29 mai 2022 și turul doi de scrutin din 12 iunie 2022

Nr. de ord.	Concurentul electoral	Venituri în campania electorală (lei)					Total donații în campania electorală (lei)
		Mijloace bănești primite din donațiile persoanelor fizice din țară (lei)	Mijloace bănești primite din donațiile persoanelor fizice din afara țării (lei)	Mijloace bănești primite din donațiile persoanelor juridice (lei)	Mijloace financiare proprii (lei)	Donații în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii în perioada electorală estimate în lei	
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	0,00	0,00	0,00	47 263,50	12 500,00	59 763,50
2	Partidul Liberal Democrat din Moldova	0,00	0,00	0,00	12 500,00	0,00	12 500,00
3	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	0,00	0,00	0,00	0,00	5 170,00	5 170,00
4	Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor	0,00	0,00	0,00	16 213,00	5 300,00	21 513,00
5	Partidul Politic „Șor”	0,00	0,00	0,00	0,00	53 991,57	53 991,57
6	Partidul Democrat din Moldova	0,00	0,00	0,00	3 703,50	0,00	3 703,50
7	Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	0,00	0,00	0,00	0,00	3 328,00	3 328,00
8	Partidul Liberal	3 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3 000,00
9	Partidul politic „Partidul Nostru”	0,00	0,00	0,00	2 406,50	0,00	2 406,50

În contextul activității de supraveghere privind veniturile și cheltuielile aferente campaniei electorale, Comisia Electorală Centrală a aplicat următoarele sancțiuni:

- 1) atenționarea concurentului electoral, în patru cazuri dintre care unul repetat:
 - Partidul Liberal;
 - Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor- repetat;
 - Partidul Liberal Democrat din Moldova;
 - Partidul politic „Partidul Nostru”;
- 2) avertismentul într-un singur caz:
 - Partidul Politic „Puterea Oamenilor”.

În cadrul efectuării controlului veniturilor și cheltuielilor aferente campaniei electorale, Comisia a avut în vedere rapoartele prezentate de concurenții electorali, informația bancară potrivit art. 41 alin. (7) din Codul electoral și sesizările în legătură cu preținsele încălcări ale modului de finanțare.

Pentru realizarea atribuțiilor de supraveghere și control privind finanțarea campaniilor electorale, Comisia s-a adresat consiliilor electorale de circumscripție cu demersul nr. CEC-8/921 din 23 mai 2022, prin care a solicitat următoarele:

1) să-i fie transmise materialele de campanie (panouri, postere, pliante, broșuri etc.), în formă scanată sau fotografiată, distribuite sau afișate în raza circumscripției electorale de către concurenții electorali desemnați de partidele politice și blocul electoral;

2) să prezinte către Comisie rapoartele financiare depuse la consiliul electoral de circumscripție de către candidații independenți;

3) să-i fie transmise declarațiile depuse la consiliul electoral de circumscripție de către candidații independenți care nu și-au deschis la bancă un cont cu mențiunea „Fond electoral” și desfășoară doar activități de campanie sau promovare electorală ce nu implică cheltuieli financiare;

4) să sesizeze imediat Comisia dacă în cazul candidaților independenți constată divergențe între cheltuielile suportate efectiv pentru campania electorală și cele raportate (de exemplu, candidatul independent declară nedeschiderea contului și neefectuarea cheltuielilor sau în raport nu reflectă achiziționarea unor materiale de agitație electorală, dar acestea sunt distribuite în circumscripția electorală).

Comisia a supus controlului rapoartele cu veniturile și cheltuielile candidaților desemnați de următorii concurenți electorali:

- Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
- Partidul Liberal Democrat din Moldova;
- Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”;
- Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor;
- Partidul Politic „Șor”;
- Partidul Democrat din Moldova;
- Partidul Politic „Puterea Oamenilor”;
- Partidul Liberal;
- Partidul politic „Partidul Nostru”.

Cu privire la rezultatele controlului veniturilor și cheltuielilor, Comisia Electorală Centrală a adoptat hotărârile nr. 549/2022 „Cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 29 mai 2022” și nr. 564/2022 „Cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurentului electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate””.

Prin hotărârea nr. 549/2022, Comisia a atenționat concurentul electoral Partidul Politic „Șor” asupra neadmiterii abaterilor de la prevederea legală ce impune evaluarea la prețul de piață a donațiilor în mărfuri și servicii. De asemenea, a aplicat măsura atenționării în privința Partidului politic „Partidul Nostru” și Partidului Liberal asupra neadmiterii încălcării prevederilor art.70 alin. (6) din Codul electoral și respectarea întocmai a acestora.

În hotărârea nr. 564/2022, Comisia a constatat în cazul Partidului Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” abateri de la prevederile aferente finanțării campaniei electorale ce țin de raportarea tuturor bunurilor, serviciilor sub formă de donație după cum prevede art. 43 alin. (8) și alin. (10) din Codul electoral.

Conform dispozitivului hotărârii nr. 564/2022, Comisia a atenționat Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” asupra omisiunii constatate la prezentarea raportului privind finanțarea campaniei electorale pentru perioada 28 mai – 3 iunie 2022.

Totodată, menționăm că procedura controlului veniturilor și cheltuielilor în privința concurentului electoral Partidul Politic „Șor” nu a fost finalizată în perioada electorală, deoarece Serviciul Fiscal de Stat urma să analizeze toate datele relevante.

Prin hotărârea nr.678/2022 „Cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurentului electoral Partidul Politic „Șor” în campania electorală din cadrul alegerilor locale noi din 29 mai 2022”, Comisia a sancționat Partidul Politic „Șor” pentru folosirea fondurilor

materiale nedeclarate, dar și pentru depășirea cheltuielilor peste plafonul mijloacelor din fondul electoral. Sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat s-a aplicat pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 1 ianuarie 2023 și până la 30 iunie 2023 inclusiv.

Informația despre hotărârile adoptate privind supravegherea și controlul veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali, precum și sancțiunile aplicate este prezentată în următorul tabel:

Tabelul nr. 22

Nr d/o	Nr. și data hotărârii CEC	Sancțiunea aplicată	Concurentul electoral	Notă
1	HCEC <u>nr.477/2022</u> „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 29 mai 2022, pentru perioada 24-29 aprilie 2022”		- Partidul Democrat din Moldova; - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	S-a luat act de conținutul raportului
		Somație	- Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	Partidul a fost obligat să prezinte, în termen de 24 de ore, informația despre neîncasarea veniturilor și neefectuarea cheltuielilor în perioada 26-29 aprilie 2022 sau despre faptul că nu va deschide un cont la bancă cu mențiunea „Fond electoral”
2	HCEC <u>nr.503/2022</u> „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 29 mai 2022, pentru perioada 30 aprilie – 6 mai 2022”		- Partidul Politic „Șor”; - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; - Partidul Democrat din Moldova.	S-a luat act de conținutul raportului
3	HCEC <u>nr.512/2022</u> „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 29 mai 2022, pentru perioada 7 – 13 mai 2022”		- Partidul Democrat din Moldova; - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; - Partidul Politic „Șor”; - Partidul Liberal; - Partidul Politic „Puterea Oamenilor”; - Partidul politic „Partidul Nostru”; - Partidul Liberal Democrat din Moldova.	S-a luat act de conținutul raportului

		Atenționare	Partidul Liberal	S-a atenționat asupra utilizării mijloacelor financiare nedeclarate în mărime de 2 950,00 lei pentru data de 13 mai 2022 și s-a obligat să prezinte declarația privind mijloacele bănești depuse în contul „Fond electoral”
		Avertisment	- Partidul Politic „Puterea Oamenilor”	S-a aplicat sancțiunea sub formă de avertisment pentru nerespectarea termenelor legale de prezentare a rapoartelor, indicate în Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor locale noi în unele localități din data de 29 mai 2022, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.374/2022
		Somație		Partidul a fost obligat să prezinte, în termen de 3 zile, raportul privind finanțarea campaniei electorale pentru perioada 7 - 13 mai 2022 pe suport de hârtie, confirmat olograf sau prin semnătură electronică în corespundere cu art.13 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic

4	HCEC nr.526/2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 29 mai 2022, pentru perioada 14 – 20 mai 2022 ”		<ul style="list-style-type: none"> - Partidul Liberal; - Partidul Democrat din Moldova; - Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor; - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; - Partidul Liberal Democrat din Moldova; - Partidul Politic „Șor”; - Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”; - Partidul politic „Partidul Nostru”. 	S-a luat act de conținutul raportului
		Atenționare	<ul style="list-style-type: none"> - Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor 	Blocul a fost atenționat pentru nerespectarea termenelor legale de prezentare a rapoartelor, indicate în Programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor de organizare și desfășurare a alegerilor locale noi în unele localități din data de 29 mai 2022, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 374/2022.
			<ul style="list-style-type: none"> - Partidul Liberal Democrat din Moldova 	S-a atenționat pentru nerespectarea prevederilor legale și s-a obligat să prezinte în termen de 3 zile, raportul privind gestiunea financiară la data începerii campaniei electorale

			- Partidul politic „Partidul Nostru”	Partidul a fost atenționat pentru utilizarea mijloacelor financiare nedeclarate în mărime de 2050,00 lei din data de 16 mai 2022 și obligat să prezinte, în termen de 3 zile, declarația privind mijloacele bănești depuse în contul „Fond electoral”
5	HCEC nr.544/2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 29 mai 2022, pentru perioada 21 – 27 mai 2022”		- Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; - Partidul Liberal Democrat din Moldova; - Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”; - Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor; - Partidul Politic „Șor”; - Partidul Democrat din Moldova; - Partidul Politic „Puterea Oamenilor”; - Partidul Liberal; - Partidul politic „Partidul Nostru”.	S-a luat act de conținutul raportului
		Atenționare	Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor	Blocul a fost atenționat repetat pentru nerespectarea termenelor de declarare a mijloacelor bănești utilizate din contul cu mențiunea „Fond electoral”

6	HCEC <u>nr.549/2022</u> „Cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 29 mai 2022”		<ul style="list-style-type: none"> - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; - Partidul Liberal Democrat din Moldova; - Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”; - Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor; - Partidul Politic „Șor”; - Partidul Democrat din Moldova; - Partidul Politic „Puterea Oamenilor”; - Partidul Liberal; - Partidul politic „Partidul Nostru”. 	S-a luat act de conținutul raportului
		Atenționare	- Partidul Politic „Șor”	Partidul a fost atenționat asupra neadmiterii abaterilor de la prevederea legală ce impune evaluarea la prețul de piață a donațiilor în mărfuri și servicii
			- Partidul politic „Partidul Nostru”;	Partidul a fost atenționat asupra neadmiterii încălcării prevederilor art.70 alin. (6) din Codul electoral și respectarea întocmai a acestora.
7	HCEC <u>nr.552/2022</u> „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar din 12 iunie 2022, pentru perioadele 31 mai – 3 iunie și 4 - 10 iunie 2022”		<ul style="list-style-type: none"> - Partidul politic „Partidul Nostru”; - Partidul Politic „Șor”; - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”; - Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor 	S-a luat act de conținutul raportului
8	HCEC <u>nr. 564/2022</u> „cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurrentului electoral Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” ”	Atenționare	- Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	Partidul a fost atenționat asupra omisiunii constatate la prezentarea raportului privind finanțarea campaniei electorale pentru perioada 28 mai – 3 iunie 2022

		Somație		Partidul a fost obligat să prezinte, în termen de 48 de ore, raportul corectat.
9	HCEC nr. 678/2022 „Cu privire la controlul reflectării veniturilor și cheltuielilor concurentului electoral Partidul Politic „Șor” ”	Sanctiune	- Partidul Politic „Șor”	<p>S-a constatat folosirea fondurilor financiare și materialelor nedeclarate la alegerile locale noi, în circumscripțiile electorale: Moara de Piatră nr. 14/15, raionul Drochia - în sumă de 2820,00 lei; Zastânca nr. 29/35, raionul Soroca - în sumă de 6127,46 lei; Ghetlova nr. 25/13, raionul Orhei - în sumă de 7392,69 lei și Bobeica; raionul Hâncești - în sumă de 4449,50 lei.</p> <p>S-a constatat depășirea plafonului maxim stabilit a cheltuielilor în circumscripțiile electorale: Moara de Piatră nr. 14/15, raionul Drochia - cu 1982,03 lei; Zastânca nr. 29/35, raionul Soroca - cu 3297,97 lei; Ghetlova nr. 25/13, raionul Orhei - cu 4238,65 lei.</p> <p>S-a aplicat sancțiunea sub formă de lipsire de alocații de la bugetul de stat pentru o perioadă de 6 luni, începând cu 1 ianuarie 2023 și până la 30 iunie 2023 inclusiv.</p>

Cu referire la concurentul electoral Partidul Politic „Șor”, acesta a sesizat Comisia despre faptul că s-a adresat mai multor bănci, inclusiv instituției bancare la care avea cont pe parcursul întregii sale activități ca partid politic, cu solicitarea de a-i fi deschis un cont cu mențiunea „Fond electoral” destinat campaniei electorale pentru alegerile locale noi din 29 mai 2022, însă a primit refuz.

Informația privind veniturile și cheltuielile concurenților electorali pentru finanțarea campaniei electorale este prezentată în tabelul următor:

**Date generalizate privind cheltuielile concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 29 mai 2022
și turul doi de scrutin din 12 iunie 2022**

Concurentul electoral		Costul înfrunirilor și evenimentelor electorale (lei)	Cheltuieli de publicitate (lei)	Cheltuieli pentru materialele promoționale (lei)	Cheltuieli pentru transport de persoane și bunuri (lei)	Costul serviciilor de sondare a opiniei publice (lei)	Costurile suplimentare de întreținere (lei)	Costuri de delegare sau detașare a persoanelor (inclusiv recompensele/diurnele observatorilor și voluntarilor) (lei)	Cheltuieli de consultanță electorală și politică (lei)	Alte cheltuieli (lei)	Total (lei)
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	0,00	16 630,00	30 605,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	28,50	47 263,50
2	Partidul Liberal Democrat din Moldova	0,00	0,00	12 225,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	105,04	12 330,04
3	Blocul electoral al Comuniștilor și Socialiștilor	0,00	12 625,00	2 775,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	813,00	16 213,00
4	Partidul Democrat din Moldova	0,00	0,00	3 700,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,50	3 703,50
5	Partidul Liberal	0,00	0,00	2 940,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	10,00	2 950,00
6	Partidul politic „Partidul Nostru”	0,00	0,00	2 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5,00	2 005,00

2.2. Alegerile locale noi din 16 octombrie 2022

La data de 16 octombrie 2022 s-au desfășurat alegeri locale noi în 3 circumscripții electorale, după cum urmează:

Nr. d/o	Nr. HCEC / data	Denumirea hotărârii
1	HCEC nr. 553 din 15.06.2022	„Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al satului Sălcuța, raionul Căușeni
2	HCEC nr. 573 din 30.06.2022	„Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al comunei Ialpujeni, raionul Cimișlia
3	HCEC nr. 612 din 29.07.2022	„Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al comunei Braniște, raionul Rîșcani

Prin hotărârea [nr. 653/2022](#) „Cu privire la stabilirea plafonului general al mijloacelor financiare ce pot fi transferate în contul „Fond electoral” și utilizate de concurenții electorali la alegerile locale noi din data de 16 octombrie 2022”, Comisia I-a stabilit în mărime de **9,52 lei** pentru un alegător.

De asemenea, Comisia a emis hotărârea [nr. 652/2022](#), „Cu privire la stabilirea cuantumului creditului fără dobândă acordat concurenților electorali la alegerile locale noi din 16 octombrie 2022”, prin care cuantumul I-a stabilit în mărime de 25000 lei pentru fiecare partid politic sau bloc electoral și 5 000,00 lei pentru fiecare candidat independent.

În temeiul prevederilor legale, concurenții electorali prezintă Comisiei, în termen de 3 zile de la deschiderea contului cu mențiunea „Fond electoral”, și, ulterior, săptămânal, rapoarte privind finanțarea campaniei electorale sau, în caz de nedeschidere a unui cont la bancă cu mențiunea „Fond electoral”, în termen de 3 zile de la înregistrare, informează despre acest fapt Comisia, asigurând desfășurarea activităților ce nu implică cheltuieli financiare.

Informația privind partidele politice care au desemnat candidați și privind candidații înregistrați în calitate de concurenți electorali este prezentată în următorul tabel:

Tabelul nr. 24

Partidele politice care au desemnat candidați și candidații înregistrați în calitate de concurenți electorali

Concurentul electoral	Candidații înregistrați
1. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	a) pe data de 12 septembrie 2022 – la CECEC Ialpujeni nr. 11/11, raionul Cimișlia b) pe data de 13 septembrie 2022: - la CECES Sălcuța nr. 10/20, raionul Căușeni - la CECEC Braniște nr. 27/6, raionul Rîșcani
2. Partidul Liberal Democrat din Moldova	pe data de 13 septembrie 2022 - la CECES Sălcuța nr. 10/20, raionul Căușeni
3. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	pe data de 13 septembrie 2022 - la CECES Sălcuța nr. 10/20, raionul Căușeni

4.	Partidul Politic „Partidul Socialiştilor din Republica Moldova”	pe data de 12 septembrie 2022 - la CECEC Ialpujeni nr. 11/11, raionul Cimişlia
5.	Partidul Democrat din Moldova	pe data de 13 septembrie 2022 - la CECEC Branişte nr. 27/6, raionul Rîşcani
6.	Partidul Politic „Partidul Schimbării”	pe data de 20 septembrie 2022 - la CECEC Branişte nr. 27/6, raionul Rîşcani

Din cele **6 partide politice**, care au înregistrat candidaţi în calitate de concurenţi electorali, şi-au deschis cont cu menţiunea „Fond electoral” - Partidul Politic „Partidul Acţiune şi Solidaritate”, Partidul Liberal Democrat din Moldova şi Partidul Democrat din Moldova.

Comisia a **adoptat 4 hotărâri** cu privire la supravegherea veniturilor şi cheltuielilor concurenţilor electorali ([nr. 696/2022](#), [nr. 718/2022](#), [nr. 726/2022](#), [nr. 732/2022](#)), prin care s-a luat act de informaţiile cuprinse în rapoartele concurenţilor electorali.

Pentru cel de-al **doilea tur de scrutin**, au fost **adoptate 2 hotărâri** cu privire la supravegherea veniturilor şi cheltuielilor concurenţilor electorali ([nr. 737/2022](#) şi [nr. 747/2022](#)) prin care s-a luat act de informaţiile cuprinse în rapoartele concurenţilor electorali pentru perioadele 18-21 octombrie 2022 şi 22-28 octombrie 2022.

Informaţia privind veniturile concurenţilor electorali pentru finanţarea campaniei electorale este prezentată în următorul tabel:

Tabelul nr. 25

Date generalizatoare privind veniturile concurenţilor electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi din 16 octombrie 2022 şi turul doi de scrutin din 30 octombrie 2022

Venituri în campania electorală (lei)							
Nr. de ord.	Concurentul electoral	Mijloace băneşti primite din donaţiile persoanelor fizice din ţară (lei)	Mijloace băneşti primite din donaţiile persoanelor fizice din afara ţării (lei)	Mijloace băneşti primite din donaţiile persoanelor juridice (lei)	Mijloace financiare proprii (lei)	Donaţii în mărfuri, obiecte, lucrări sau servicii în perioada electorală estimate în lei	Total donaţii în campania electorală (lei)
1	Partidul Politic „Partidul Acţiune şi Solidaritate”	0,00	0,00	0,00	24 275,50	0,00	24 275,50
2	Partidul Democrat din Moldova	0,00	0,00	0,00	1 603,50	0,00	1 603,50
3	Partidul Liberal Democrat din Moldova	0,00	0,00	0,00	7 000,00	0,00	7 000,00
4	Partidul Politic „Platforma Demnitate şi Adevăr”	0,00	0,00	0,00	0,00	1 400,00	1 400,00
5	Partidul Politic „Partidul	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

	Socialiștilor din Republica Moldova”						
6	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Conform rezultatelor verificării veniturilor și cheltuielilor din campania electorală, Comisia a aplicat Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” sancțiunea sub formă de avertisment.

În cadrul supravegherii veniturilor și cheltuielilor aferente campaniei electorale, Comisia a avut în vedere rapoartele prezentate de concurenții electorali și informația bancară prezentată zilnic, în condițiile art. 41 alin. (7) din Codul electoral.

Astfel, au fost supravegheate veniturile și cheltuielile candidaților desemnați de următoarele partide politice:

1. Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”;
2. Partidul Liberal Democrat din Moldova;
3. Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”;
4. Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”
5. Partidul Democrat din Moldova;
6. Partidul Politic „Partidul Schimbării”.

Informația despre hotărârile adoptate cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor aferente campaniei electorale, precum și privind sancțiunile aplicate este prezentată în următorul tabel:

Tabelul nr. 26

Nr d/o	Nr. și data hotărârii CEC	Sanctiunea aplicată	Concurentul electoral	Notă
1.	HCEC nr. 696 din 26 septembrie 2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 16 octombrie 2022, pentru perioada 12-16 septembrie 2022; 17-23 septembrie 2022”	Avertisment	- Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” - Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	S-a luat act de datele din rapoartele privind finanțarea campaniei electorale a alegerilor locale noi din 16 octombrie 2022, pentru perioadele 12-16 septembrie și 17-23 septembrie 2022.
			- Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	S-a aplicat sancțiunea sub formă de avertisment pentru încălcarea modului de susținere financiară a campaniei electorale (pregătirea materialelor promoționale și începerea efectivă a campaniei electorale înainte de termenul stabilit de lege).

Informația privind cheltuielile concurenților electorali pentru finanțarea campaniei electorale este prezentată în următorul tabel:

			- Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	Concurentul electoral Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” a fost obligat să prezinte, în termen de 24 de ore de la data adoptării prezentei hotărâri – până la 28 septembrie 2022, ora 17.00, raportul privind finanțarea campaniei electorale pentru perioada 17-23 septembrie 2022 sau informația privind nedeschiderea contului bancar cu mențiunea „Fond electoral” și desfășurarea activităților de campanie ce nu implică cheltuieli financiare. În același termen, concurentul electoral a fost obligat să prezinte considerentele în legătură cu eludarea metodei de bază de finanțare a campaniei electorale și documentele primare care confirmă tranzacția de donație, dar și formula aplicată de concurent la evaluarea bunurilor donate.
2.	HCEC nr.718 din 7 octombrie 2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 16 octombrie 2022, pentru perioada 24-30 septembrie 2022”		- Partidul Liberal Democrat din Moldova	S-a luat act de datele din rapoartele privind finanțarea campaniei electorale a alegerilor locale noi, pentru perioadele 26-28 septembrie și 29-30 septembrie 2022.
			- Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	S-a luat act de datele din rapoarte cu valorile zero pentru perioadele 24-30 septembrie 2022 și 29-30 septembrie 2022.
3.	HCEC nr.726 din 11 octombrie 2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 16 octombrie 2022, pentru perioada 1-7 octombrie 2022”		- Partidul Democrat din Moldova - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” - Partidul Liberal Democrat din Moldova	S-a luat act de datele cuprinse în rapoartele privind finanțarea campaniei electorale a alegerilor locale noi.

4.	HCEC nr.732 din 18 octombrie 2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 16 octombrie 2022, pentru perioada 8-14 octombrie mai 2022 ”		<ul style="list-style-type: none"> - Partidul Democrat din Moldova - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” - Partidul Liberal Democrat din Moldova 	S-a luat act de datele cuprinse în raportul privind finanțarea campaniei electorale a alegerilor locale noi.
5.	HCEC nr.737 din 25 octombrie 2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală a alegerilor locale noi din 30 octombrie 2022 aferentă turului doi, pentru perioada 18-21 octombrie 2022”		<ul style="list-style-type: none"> - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” 	S-a luat act de datele cuprinse în raportul privind finanțarea campaniei electorale a alegerilor locale noi aferente turului doi al alegerilor locale noi.
6.	HCEC nr. 747 din 1 noiembrie 2022 „Cu privire la supravegherea veniturilor și cheltuielilor concurenților electorali în campania electorală aferentă turului doi al alegerilor locale noi pentru funcția de primar din 30 octombrie 2022, pentru perioada 22-28 octombrie 2022”		<ul style="list-style-type: none"> - Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate” 	S-a luat act de datele cuprinse în raportul privind finanțarea campaniei electorale a alegerilor locale noi aferente turului doi al alegerilor locale noi.

**Date generalizate privind cheltuielile concurenților electorali în campania electorală pentru alegerile locale noi
din 16 octombrie 2022 și turul doi de scrutin din 30 octombrie 2022**

Concurentul electoral		Costul întrunirilor și evenimentelor electorale	Cheltuieli de publicitate	Cheltuieli pentru materialele promoționale	Cheltuieli pentru transport de persoane și bunuri	Costul serviciilor de sondare a opiniei publice	Costurile suplimentare de întreținere	Costuri de delegare sau detașare a persoanelor (inclusiv recompensele/diurnele observatorilor și voluntarilor)	Cheltuieli de consultanță electorală și politică	Alte cheltuieli	Total
1	Partidul Politic „Partidul Acțiune și Solidaritate”	0,00	5 670,00	16 305,00	2 285,50	0,00	0,00	0,00	0,00	15,00	24 275,50
2	Partidul Democrat din Moldova	0,00	0,00	1 600,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	3,50	1 603,50
3	Partidul Liberal Democrat din Moldova	0,00	0,00	6 800,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	200,00	7 000,00
4	Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	Partidul Politic „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Capitolul 3. Activitatea CEC aferentă finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale

3.1. Instruirea trezorerierilor

Pe parcursul anului 2022, au fost desfășurate 4 instruiri pe diferite tematici pentru subiecții implicați și interesați în procesul de finanțare a partidelor politice și a campaniilor electorale, după cum urmează:

- pe data de 12 martie 2022, seminarul cu tematica „Raportarea financiară anuală și colectarea de fonduri. Principalele deficiențe atestate anterior de Comisia Electorală Centrală la prezentarea și completarea rapoartelor privind gestiunea financiară”, cu participarea a 18 reprezentanți din partea partidelor politice;

- la 12 aprilie 2022, seminarul dedicat completării raportului privind gestiunea financiară pentru anul 2021 și prezentării acestuia pe suport de hârtie și în formă electronică, prin intermediul subsistemului informatic „Control Financiar”, cu participarea unui reprezentant din partea partidelor politice;

- în data de 17 decembrie 2022, seminarul cu tema „Instruirea partidelor politice privind raportarea financiară anuală și colectarea de fonduri”, cu participarea a 29 de reprezentanți din partea partidelor politice.

Pentru o bună organizare și desfășurare a alegerilor, în fiecare perioadă electorală, Comisia organizează instruiri și pentru subiecții electorali. În cadrul instruirilor se atrage atenția asupra prevederilor legislației electorale, inclusiv privind responsabilitățile concurenților electorali în legătură cu raportarea și evidența veniturilor și cheltuielilor în campania electorală. În acest sens, în zilele de 7 și 9 mai 2022, Comisia a organizat seminarul de instruire cu tema „Instruirea persoanelor responsabile de finanțele concurentului electoral la alegerile locale noi din 29 mai 2022”, la care au participat 11 reprezentanți din partea concurenților electorali.

De asemenea, la solicitarea unor reprezentanți ai partidelor politice, pe parcursul anului 2022, Direcția specializată a oferit consultări/instruiri inclusiv asupra următoarelor aspecte:

- a) operarea datelor cu caracter personal în procesul de colectare a cotizațiilor și donațiilor efectuate de persoane fizice cu venituri obținute în Republica Moldova, precum și de persoane fizice cu venituri obținute în afara țării;

- b) concretizarea utilizării surselor bugetare financiare din soldul de la începutul anului de gestiune;

- c) aplicarea practicilor autorităților electorale ale altor state.

3.2. Dezvoltarea și perfecționarea subsistemului informatic „Control Financiar”

Pentru asigurarea transparenței și informarea publicului asupra aspectelor ce țin de finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, cu suportul partenerilor externi, Comisia a implementat subsistemul informatic „Control Financiar”.

Subsistemul informatic „Control Financiar” este un modul al SIAS „Alegeri”, destinat automatizării proceselor de introducere, expediere, verificare, aprobare și publicare în format deschis a datelor rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice. Acesta este interconectat cu pagina web oficială a Comisiei, ceea ce permite publicarea automată a rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice și vizualizarea acestora pe pagina web, la compartimentul „Finanțarea”, rubrica „Finanțarea partidelor”.

Modulul „Control Financiar” este în continuă dezvoltare și îmbunătățire a funcționalităților sale, de aceea pe parcursul anului de raportare au fost întreprinse acțiuni de monitorizare și dezvoltare a acestuia, scopul de bază fiind corectarea erorilor de sistem identificate pe interior.

De asemenea, au fost constatate deficiențe și necesități de implementare a unor funcționalități suplimentare în legătură cu noile prevederi ale cadrului legal în vigoare și pentru sporirea ergonomiei de utilizare a aplicației informatice.

În consecință, în vederea dezvoltării/adaptării continue și asigurării funcționalității depline și corecte a subsistemului informatic „Control Financiar”, pe parcursul anului 2022 au fost realizate următoarele activități:

- 1) ajustarea formularelor în cadrul subsistemului;
- 2) îmbunătățirea funcționalităților în cadrul subsistemului prin completări automate, validări ale soldurilor finale, tipărirea rapoartelor pentru mai multe roluri de utilizatori;
- 3) configurarea perioadelor de raportare (lunar/semestrial/anual 2022);
- 4) setarea formulelor de calcul, plafoanelor și a validărilor corespunzătoare (pentru perioada de raportare 2022);
- 5) setarea alertelor suplimentare în cadrul subsistemului (crearea/setarea mesajelor de înștiințare și ghidare a utilizatorilor);
- 6) remedierea impedimentelor și acordarea suportului utilizatorilor de subsistem în procesul de raportare;
- 7) identificarea și soluționarea problemei legate de funcționalitatea de generare a rapoartelor publice privind finanțarea partidelor, de pe pagina oficială www.cec.md;
- 8) identificarea și soluționarea problemei legate de autentificarea utilizatorilor în cadrul subsistemului (utilizarea numelui de utilizator și a parolei sau autentificarea prin Mpass);
- 9) identificarea și soluționarea problemei legate de aplicarea semnăturii electronice a utilizatorilor în cadrul subsistemului (legătura dintre subsistem și portalul msign.gov.md);
- 10) pregătirea platformei și efectuarea instruirilor tehnice (pe grupe) pentru reprezentanții partidelor politice, precum și ai altor părți interesate în utilizarea funcționalităților modulului „Control Financiar”;
- 11) revizuirea cu suportul PNUD Moldova al Caietului de sarcini (TOR) privind modificarea subsistemului informatic „Control Financiar” pentru remedierea erorilor existente și implementarea funcționalităților noi.

3.3. Asigurarea activității privind supravegherea și controlul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale

La finele anului 2021, prin hotărârea Comisiei nr. 261/2021 „Cu privire la aprobarea efectivului-limită, structurii organizatorice și organigramei Comisiei Electorale Centrale”, a fost aprobată o nouă organigramă. În cadrul Aparatului Comisiei a fost creată Direcția supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale cu un efectiv limită de 8 unități.

Noua subdiviziune a fost înființată pentru fortificarea capacităților Comisiei privind monitorizarea și controlul finanțării partidelor politice, ca activitate strategică, dar și ca obiectiv de sporire a integrității și credibilității procesului electoral. Prin dispoziția președintelui Comisiei nr. 52-a din 30 iunie 2022, a fost aprobat Regulamentul de organizare și funcționare a noii direcții și, ulterior, elaborate fișele postului pentru funcționarii acesteia.

Astfel, până la finele anului 2022, în Direcția specializată au fost angajați 2 funcționari publici de conducere și 3 de execuție. Trei unități pentru funcții publice de execuție sunt vacante până în prezent.

În vederea realizării competenței de supraveghere și control, pe parcursul anului 2022 au fost elaborate următoarele documente:

- proiectul Metodologiei de efectuare a supravegherii și a controlului privind finanțarea activității partidelor politice;
- proiectul Metodologiei de efectuare a supravegherii și a controlului privind finanțarea campaniilor electorale.

De la începutul activității Direcției specializate, toți funcționarii subdiviziunii au participat la următoarele instruirii:

- cursul de instruire „Metodologia de efectuare a supravegherii și controlului finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale”, organizat în perioada 21-22 septembrie 2022 cu suportul Consiliului European, fiind dedicat standardelor internaționale și bunelor practici în materie de supraveghere și control al finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale;

- cursul de instruire din 28 septembrie 2022, organizat cu suportul PNUD, având ca temă aspectele generale privind procesul contravențional, constatarea și examinarea contravențiilor electorale;

- ședința de instruire din 24 noiembrie 2022, organizată cu susținerea Agenției de Guvernare Electronică, Serviciului schimb de date și interoperabilitate la care s-au explicat principiile realizării și gestionării schimbului de date între instituțiile statului, inclusiv cele responsabile de controlul financiar.

În consecință, s-a stabilit colaborarea interinstituțională între Comisie și Agenția Servicii Publice, Agenția Achiziții Publice, Serviciul Fiscal de Stat, Campania Națională de Asigurări în Medicină, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republica Moldova, prin conectarea la platforma de interoperabilitate (MConnect), care permite accesul la date deținute de acestea în vederea efectuării supravegherii și controlului privind finanțarea concurenților electorali și a partidelor politice.

În temeiul prevederilor art. 55 din Codul electoral și ale art. 26 alin. (6) lit. e), e¹) și f) din Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, prin intermediul acestei conexiuni electronice, funcționarii direcției au asigurat verificarea datelor despre cotizanții de partid, donatorii persoane fizice și juridice indicați în rapoartele privind gestiunea financiară a partidelor politice prezentate pentru anul 2022, dar și despre toate persoanele fizice desemnate ca trezorerieri. Astfel, la raportarea anuală pentru anul 2022, au fost supuse verificării 4 persoane juridice și 50 de persoane fizice.

3.4. Dosare contravenționale inițiate și transmise spre examinare instanței de judecată în anul 2022

În anul 2022 în instanța de judecată s-au examinat:

- 4 cauze contravenționale inițiate în privința persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul partidelor politice în anul 2020 (2 – în procedura de rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, 1 – în procedură de rejudecare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru și 1 - în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău), examinarea cărora a fost finalizată. Asupra acestora instanța a decis: în două cazuri a aplicat amenda contravențională, într-un caz a încetat procesul contravențional din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale, într-un alt caz persoana a fost recunoscută vinovată, însă fără a-i fi aplicată sancțiunea, fiind încetat procesul contravențional pentru expirarea termenului de prescripție.

Tabelul nr. 28

Nr. de ord.	Tip contravenient	Partidul politic	Tip încălcare	Tip raportare	Soluția instanței	
					Anual 2019	Semestrial 2020
.						

1.	conducător	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Anuală, 2019	Amendă 9000 lei (180 u.c.)
2.	conducător	Partidul Conservator	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Anuală, 2019	Amendă 9000 lei (180 u.c.)
3.	conducător	Partidul „Patrioții Moldovei”	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Anuală, 2019	Încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de tragere la răspundere contravențională
4.	trezorier	Partidul Politic „Partidul Unității Naționale”	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială, 2020	Recunoașterea vinovăției și încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de tragere la răspundere contravențională

- 15 cauze contravenționale inițiate în privința persoanelor cu funcție de răspundere din cadrul partidelor politice în anul 2021 (9 - finalizate în prima instanță la Judecătoria Chișinău, sediile Ciocana, Centru și Buiucani și 6 – nefinalizate, dintre care 4 - în examinare în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău; 2- în procedură de rejudicare la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani). În ceea ce privește cauzele contravenționale finalizate, instanța: în cinci cazuri a aplicat amenda contravențională; în trei cazuri a recunoscut vinovăția persoanelor, însă fără a le aplica sancțiunea, încetând procesul contravențional pentru expirarea termenului de prescripție; într-un caz a încetat procesul contravențional din motivul lipsei faptei contravenționale.

Tabelul nr. 29

Nr. de ord.	Tip contravenient	Partidul politic	Tip încălcare	Tip raportare	Soluția instanței
1.	conducător	Partidul Politic Partidul Oamenilor Muncii	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială, 2021	Recunoașterea vinovăției și încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de tragere

					la răspundere contravențională
2.	conducător	Partidul Social Democrat	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială, 2021	Amendă 9000 lei (180 u.c.)
3.	conducător	Partidul Politic „NOI”	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială, 2021	Amendă 15000 lei (300 u.c.)
4.	conducător	Partidul Politic Uniunea Centristă din Moldova	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială, 2021	Amendă 9000 lei (180 u.c.)
5.	trezorier	Partidul Politic Mișcarea Antimafie	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială,2021	Recunoașterea vinovăției și încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de tragere la răspundere contravențională
6.	conducător	Partidul Politic „Democrația Acasă”	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială, 2021	În proces de rejudicare
7.	conducător	Partidul Acțiunea Democratică	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială, 2021	În proces de examinare în ordine de recurs
8.	conducător	Partidul Politic „Partidul Societății Progresiste”	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială, 2021	Amendă 10000 lei (200 u.c.)
9.	conducător	Partidul Politic NOUA OPȚIUNE ISTORICĂ	Neprezentarea raportului privind gestiunea financiară	Semestrială, 2021	În proces de examinare în ordine de recurs
10.	conducător	Partidul Socialist din Moldova	Prezentarea raportului privind gestiunea	Semestrială, 2021	În proces de examinare în ordine de recurs

			financiară cu depășirea termenului legal		
11.	conducător	Partidul Politic „Uniunea Creștin-Socială din Moldova”	Prezentarea raportului privind gestiunea financiară cu depășirea termenului legal	Semestrială, 2021	Recunoașterea vinovăției și încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de tragere la răspundere contravențională
12.	conducător	Partidul Politic „MOLDOVA MARE”	Prezentarea raportului privind gestiunea financiară cu depășirea termenului legal	Semestrială, 2021	Încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptului contravenției
13.	conducător	Partidul Republican din Moldova	Prezentarea raportului privind gestiunea financiară cu depășirea termenului legal	Semestrială, 2021	În proces de examinare în ordine de recurs
14.	trezorier	Partidul Politic „ALIANȚA PENTRU UNIREA ROMÂNILOR”	Prezentarea raportului privind gestiunea financiară cu depășirea termenului legal	Semestrială, 2021	În proces de rejudecare
15.	conducător	Partidul Politic „PARTIDUL SCHIMBĂRII”	Prezentarea raportului privind gestiunea financiară cu depășirea termenului legal	Semestrială, 2021	Amendă 9000 lei (180 u.c.)

- 5 cauze contravenționale inițiate în anul 2022, dintre care 3 – finalizate și 2 – nefinalizate în ordine de recurs la Curtea de Apel Chișinău.

Tabelul nr. 30

Nr. de ord.	Tip contravenient	Partidul politic	Tip încălcare	Tip raportare	Soluția instanței
1.	conducător	Partidul Politic Partidul Agrar din Moldova	Prezentarea raportului privind gestiunea financiară doar pe suport de hârtie	Semestrială, 2021	Amendă 9000 lei (180 u.c.)
2.	conducător	Partidul European	prezentarea raportului privind gestiunea financiară doar pe suport de hârtie	Semestrială, 2021	În proces de examinare în ordine de recurs
3.	conducător	Partidul Conservator	prezentarea raportului privind gestiunea financiară doar pe suport de hârtie	Semestrială, 2021	În proces de examinare în ordine de recurs
4.	conducător	Partidul Regiunilor din Moldova	Prezentarea raportului privind gestiunea financiară doar prin intermediul subsistemului informatic „Control financiar”	Semestrială, 2021	Amendă 10000 lei (200 u.c.)
5.	conducător	Partidul Politic „PARTIDUL RUSO- SLAVEAN DIN MOLDOVA”	Prezentarea raportului privind gestiunea financiară doar prin intermediul subsistemului informatic „Control financiar	Semestrială, 2021	Amendă 9000 lei (180 u.c.)

3.5. Interpelările instituțiilor de drept privind verificarea datelor despre donații, cotizații și alte surse de finanțare

Pe parcursul anului 2022, Comisa a recepționat din partea mai multor autorități publice interpelări în vederea verificării donațiilor, cotizațiilor sau finanțării efectuate de persoane fizice sau juridice în folosul partidelor politice.

Fiind realizate verificările în privința persoanelor vizate, Comisia a expediat către 4 instituții de drept un număr de 34 de răspunsuri cu referire la 115 persoane fizice și 3 persoane juridice. Informația este prezentată în tabelul nr. 31.

Tabelul nr. 31

Nr. de ord.	Instituția	Numărul de răspunsuri expediate	Numărul de persoane în privința cărora s-a solicitat informația	Perioada pentru care s-au solicitat informații
1.	Centrul Național Anticorupție	1	2 persoane fizice, 3 persoane juridice	2015- 2022
2.	Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale (CNA)	12	56 persoane fizice	2010-2022
3.	Procuratura Anticorupție	4	22 persoane fizice	2014-2022
4.	Autoritatea Națională de Integritate	17	35 persoane	2012-2019
Total		34	115 persoane fizice, 3 persoane juridice	2010-2022

Prin demersurile adresate Comisiei, autoritățile menționate în Tabelul nr. 31 au solicitat informații generale despre susținerea financiară de către persoane fizice sau juridice - simpatizante sau susținătoare ale partidelor politice sau concurenților electorali, în majoritatea cazurilor nefiind precizat pentru ce partide politice sau concurenți electorali s-ar fi acordat aceasta.

Verificarea tuturor borderourilor cu donatorii și cotizanții partidelor politice, precum și pentru campaniile electorale ale concurenților electorali, de regulă în mod manual, constituie sute și mii de file și solicită un volum mare de muncă.

Concluzii și considerații

După cum s-a menționat mai sus, Comisia și-a fortificat capacitățile în domeniul supravegherii și controlului privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale prin înființarea în anul 2021 a Direcției specializate. Implicit direcția are ca obiective prioritare implementarea eficientă a normelor și standardelor de finanțare politică, descurajarea comportamentelor ilegale pe aria sa de competență, stimularea responsabilității subiecților politici și electorali în cadrul gestiunii financiare.

Un alt obiectiv realizat al Comisiei este că a obținut conectarea la platforma de interoperabilitate (MConnect), ce permite schimbul de date și interoperabilitate în cadrul sectorului public, precum și între sectorul public și cel privat. Datorită acestui fapt va crește calitatea serviciilor publice prestate, vor fi create noi servicii publice electronice și va fi asigurată o mai bună securitate informațională.

Este de remarcat faptul că în anul 2021 în privința unui număr de 10 partide politice, la acel moment 18% din cele înregistrate de Agenția Servicii Publice, s-a inițiat proces contravențional pentru modul de gestionare a mijloacelor financiare, în legătură cu utilizarea contrar destinației a alocațiilor de la bugetul de stat. În anul 2022 în privința doar a 2 partide politice s-a pornit proces contravențional, adică numărul acestora s-a redus, constituind 4% din toate partidele înregistrate.

Cu referire la corectitudinea și plenitudinea informațiilor despre cotizațiile de membru de partid și despre donatori din rapoartele privind gestiunea financiară pentru anul 2022, Comisia conchide că s-au micșorat considerabil erorile tehnice la completarea rapoartelor.

Sub aspectul sursei de finanțare sub formă de donații, menționăm că în anul 2021 au primit donații de la persoane fizice 17 partide politice, iar 6 partide au beneficiat de donații de la persoane juridice, iar în anul 2022 un număr de 14 partide politice au beneficiat de donații de la persoane fizice și 3 partide politice de donații de la persoane juridice. Atât în anul 2021, cât și în anul 2022 venituri din cotizații de membru de partid au obținut 15 partide politice.

Odată cu modificarea Legii nr. 294/2007 privind partidele politice, toate instituțiile bancare având conturi bancare deschise de partidele politice au prezentat Comisiei extrasele bancare privind rulajul din contul aferent perioadei de raportare.

Având în vedere importanța respectării regulilor de finanțare politică și electorală, Comisia supraveghează și verifică în mod corect și transparent procesul de finanțare politică și electorală.

În acest sens, Comisia își exercită sarcinile de bază cu privire la recepționarea, monitorizarea și verificarea rapoartelor financiare ale partidelor politice și ale concurenților electorali, depuse atât prin intermediul modulului „Control Financiar”, cât și pe suport de hârtie, precum și a rapoartelor lunare privind cheltuielile din alocațiile de stat prezentate de partidele politice care beneficiază de ele.

De asemenea, Comisia conlucrează cu alte instituții ale statului privind documentarea, analiza și sancționarea faptelor de încălcare a legislației ce vizează finanțarea subiecților politici și electorali. Se monitorizează în același mod dacă partidele respectă prevederile privind utilizarea alocațiilor de la bugetul de stat în scopul implicării femeilor și tinerilor în procesele politic și electoral. Totodată Comisia asigură transparența decizională prin publicarea pe pagina sa web oficială a rapoartelor privind gestiunea financiară.

Privitor la aspectele problematice, deși inițiază procedura contravențională și întocmește procesul-verbal cu privire la contravenție, Comisia nu deține informații despre executarea hotărârii judecătorești, deoarece nici instanța, nici executorul judecătoresc, nici partidul politic nu informează despre executarea hotărârii (achitarea amenzii).

O altă problemă ar fi comportamentul care poate fi apreciat drept neglijent al partidelor politice în raport cu autoritatea electorală, în sensul că se prezintă rapoarte financiare cu date eronate, ceea ce necesită un efort suplimentar pentru a fi verificate.

În același context, ar fi și tergiversarea procesului contravențional (inclusiv la examinarea în fața instanței de judecată), care în consecință se soldează cu încetarea procesului contravențional din motivul expirării termenului de prescripție a răspunderii contravenționale. În astfel de situații,

persoana în a cărei privință a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nu va putea fi sancționată chiar dacă s-a constatat că a săvârșit contravenția.

De remarcat și faptul că la etapa de examinare a contravențiilor, pe segmentul de finanțare politică, instanțele de judecată au anulat procese-verbale din anumite motive. Ulterior au fost supuse rejudecării fondului, însă aplicarea sancțiunii contravenționale nu a fost posibilă, deoarece termenul de prescripție era expirat. Faptul de tergiversare a examinării cauzei de către instanța de fond, consumând în totalitate termenul de prescripție, a dus la imposibilitatea agentului constator de a exercita calea de atac.

În același timp, Comisia consideră că partidele politice urmează a fi tratate nu ca obiect de control, ci ca parteneri. Astfel, obligându-le să fie mai ordonate și să respecte cadrul legal, pentru a evita de a recurge la aplicarea față de ele a măsurilor.

Putem considera drept provocare numărul în creștere al partidelor politice nou create. De exemplu, de la începutul anului 2023 au fost înregistrate trei partide politice. Un număr mai mare de partide politice presupune mai multe resurse necesare autorității electorale pentru asigurarea în bune condiții a verificării și controlului veniturilor/cheltuielilor acestora. Mai mult, persistă fenomenul „partidelor politice inactive”, a căror verificare prin prisma funcțiilor de control financiar este mai dificilă.

Totuși, având în vedere că anterior Comisia, dar și alte organe de drept nu dispuneau de suficiente instrumente legale pentru a interveni în cazul donațiilor fictive sau simulate, noile reglementări intrate în vigoare din 1 ianuarie 2023 asigură posibilități de intervenție pentru verificarea și sancționarea încălcărilor pe segmentul raportării financiare a partidelor politice.

Formarea Direcției specializate a contribuit la realizarea mai multor activități de consolidare a capacităților și responsabilităților în domeniul exercitat și de stabilire a interconexiunii și colaborării interinstituționale între Comisie și alte autorități publice responsabile de controlul financiar.

Cu toate acestea, mai este nevoie de îmbunătățirea reglementărilor și a mecanismelor ce ar spori transparența proceselor controlului și supravegherii finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.

Comisia continuă să dezvolte noi mecanisme eficiente de monitorizare publică și evaluare a respectării cadrului normativ de către subiecții implicați în finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale. În același timp, Comisia familiarizează subiecții electorali cu aspectele ce țin de sursele de finanțare a partidelor politice, particularitățile finanțării de la bugetul de stat, mecanismele de raportare a veniturilor și cheltuielilor la organul de supraveghere și control, dar și privind răspunderea pe care o poartă partidele sau reprezentanții acestora dacă încalcă dispozițiile legale în domeniul finanțării partidelor politice.

Întrunirile cu subiecții electorali duc la reducerea numărului de încălcări și inadvertențe, în cadrul acestora se oferă sfaturi și îndrumări, se realizează informări pe teme relevante. Drept urmare, se elaborează manuale comprehensive, datorită cărora instruirea se desfășoară în condiții optime.

După adoptarea noului Cod electoral nr. 325/2022, a fost inițiat procesul de elaborare a actelor normative ce vizează activitatea de supraveghere și control privind finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și activitățile de modificare a celor existente pentru a fi aduse în concordanță cu noile prevederi.

Comisia are ferma convingere că prin implementarea legislației electorale va contribui la asigurarea transparenței în domeniul finanțării politice, la prevenirea și combaterea corupției politice, inclusiv va diminua practicile reprobabile de spălare a banilor în domeniul finanțării partidelor politice și a campaniilor electorale.